Ժ. ՏԱՐԻ 2823 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 25 ՄԱՐԳԱՑ 4385 1 ՅՈՒԼԻՍ 1893 29 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1310 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیهده غلطهده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դանեկան [illegible]	150
» » Վեցամսեայ	75
» » Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ	28
Ընտիր թուղթի վրայ [illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց [illegible]	Ղրուշ 50

Խմբագրութեան [illegible] նամակ կամ այլ գրութիւն չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 1/13 ՅՈՒԼԻՍ 1893

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐԵՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ դէմ պայքարը կը շարունակի Ափրիկէի խորերը։ Պոմպէ և Զանզիպարէ հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Հակագերեվաճառական ընկերութեան զօրքերն և Քոնկոյի Պետութեան զօրքերն յաղթութիւններ տարած են սևամորթ գերեվաճառներուն վրայ։ Սոքա մասնակի յաջողութենէ մը ետքն, յարձակած էին Օգէնլի Ֆօլսի վրայ ի Վերին Քոնկօ, — բայց հոն ի պարտութիւն մատնուեցան Պ. Թոպաք պէլժ պաշտօնակալին կողմէ, որուն օգնութեան հասած էին Շարդէն հարիւրապետի զօրքերը։ Գերեվաճառաց ձեռքէն շատ մը զէնք և 100 տակառ վառօդ գրաւեցան։ Այս յաղթութեան վրայ, Նոր պահականոց մը հաստատեցաւ յիսանկի, որ Քոնկօ և Լօմամի գետերու միացման կէտին վրայ յառաջագոյն գերեվաճառութեան կեդրոն մ'էր։ Ժաք հարիւրապետն ալ, որ հակագերեվարական ընկերութեան զօրաց կը հրամայէ յԱլպէրդվիլ, Թանկանիքա լճին արեւմտեան կողմն, եռմեր է այն սեւեր որք կը սպառնային նոյն կողմերուն, և չէին հանդուրժեր որ Եւրոպացիք արգելք ըլլան գերիներ որսալու և վաճառելու չահաւէտ գործին։ Ժաք հարիւրապետ թեթեւ թնդանօթներ կ'ուզէ, աւելի վճռական հարուած մը տալու համար։ Պելճիոյ Երեսփ. Ժողովը ջերմագին ծափահարութեամբ լսեց այս երկու յաղթութեանց պաշտօնական լուրը։ Քոնկոյի գաղթականութիւնը Պելճիոյ կառավարական հաշուոյն անցունելու (այսինքն՝ Ընկերութեան ձեռքէն առնելու) կառավարական առաջարկին ընդունելութիւնը դիւրացած է, շնորհիւ այս զինուորական յաջողութեանց։

ԵԳԻՊՏՈՍ. — Տքթ. Կրանդ Պէյ Գահիրէէ նամակ գրեց Ապէրտինի (Սկովտիա) Համալսարանի տնօրէնին, որով կը ծանուցանէ թէ նախկին Աղեքսանդրիոյ գետնին վրայ գտնուած են գերեզմանք Մեծին Աղեքսանդրի և Կլէոպատրայի։ Բանուորներ ի հաչիւ յոյն կալուածատէրի մը գետինը փորած ժամանակ զառաջինն գիտած են այս գերեզմաններ, որոց ճշդութեան մասին Տքթ. Կրանդ Պէյ տարակոյս չունի, զի այն մեծ անձնաւորութեանց անունները դուռներուն վրայ նշանակուած են, իբրեւ անուններն հոն հանգչողներուն։ Դուռներն արոյրէ են և յունարէն արձանագրութեամբ ծածկուած։ Հիննալով գոյացած ծակերէն ներս կը նայուի և կը տեսնուին մարմարինէ դամբարանները, մեռելական զանազան առարկաներով և մագաղաթներով միասին։

ՌՈՒՍԻՈՅ մէջ ընդ ամենայն 486 արական և 195 իգական սեռի վանքեր կան օրթոտոքսներու յատուկ, 7,157 կրօնաւորներով և 5,537 մայրապետներով, ի բաց առեալ ծառայողները։

ՎԻՔԹՈՐԻԱՅԻ Նաւաբեկութեան զոհերուն ի նպաստ ցարդ Լոնտոնի մէջ 50 հազար անգլ. ոսկիէն աւելի հանգանակեցաւ, այն գումարներէն զատ որք ստորագրուած են գաւառային քաղաքներու մէջ։ Այս գումարներով պիտի կազմուի մասնաւոր սնտուկ մը, յորմէ թոշակներ պիտի կապուին նաւաբեկելոց այրիներուն, որբերուն, կամ կարօտ ծնողներուն, այն թոշակէն զատ զոր ըստ օրինի ծովային նախարարութիւնը կուտայ նմանօրինակ պարագաներու մէջ։

Ի ԼՈՆՏՈՆ.—Եղեռնադատ Ատեանը մահուան դատապարտեց Սամուէլ Քրուք անուն ոստիկանն, որ պաշտօնի վրայ գտնուած միջոցին բանտի մը մօտ սպանած է խառնակեաց կին մը, որուն հետ ամեն յարաբերութիւն արմատաքի կտրել կ'ուզէր՝ ամուսնանալ կարենալու համար։

ԹԷՖԼԻՑԻ (Աւստրիա) ջերմուկները վտանգի մէջ են. զի մօտերը մեծ ածխահանքեր գտնուեցէն ի վեր, Թէփլիցի տաք ջուրերը կը խառնուին հանքաց ջուրերուն հետ, և թէ՛ քանակութեամբ, թէ՛ տեսակով կը վնասուին։ Հիմա խնդիր է թէ ջերմուկնե՞րը պէտք է գոցել թէ ածխահանքերը։ Հանքատեարք կը ցուցնեն թուանշան ի ձեռին թէ տարին միլիոններ կը վաստկուին այս հանքերէն և հազարաւոր հոգիք կ'ապրին։ Ուստի, ջերմուկները, թէեւ շատ հին հաստատութիւն, պէտք է զոհուին մեծագոյն մասի օգտին։

ՍԸՐ ՄԻՔԱՅԷԼ ՔԸԼՄ ՍԷՅՄԸՐ ծովակալն Հօ: զրահաւորով անցեալ հինգշաբթի ճամբայ ելաւ Անգլիայէն, Միջերկրական ծով երթալու և անգլ. նաւատորմին հրամատարութիւնն ստանձնելու։ Ծովային նախարարութիւնը պէտք եղած հրահանգները տուաւ իրեն՝ Մալթայի մէջ կատարելի դատաստանին վրայ։

ՔԷՄԲԸՐՏԱՈՒՆ զրահաւորը Մալթայէ Անգլիա պիտի զրկուի հիմնական նորոգումներ կրելու համար առաջակողմին վրայ, ուր թէեւ ցաւուկը չէ վնասուած, բայց ուրիշ մետաղեայ մասերու ծանր վնասներ կան որք Մալթայի մէջ չեն կրնար նորոգուիլ։

Ի ԹՈՒՆՈՒԶ, կաթոլիկ մայր եկեղեցւոյն մէջ, անցեալ շաբթուն հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ այն կաթոլիկ մարդկեղ նաւազներու համար որք կորած են Վիքթորիայի մէջ։ Ֆրանսայի քաղաքական գործակալն և իշխանութիւնք ներկայ էին։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՎԻՊԱՍԱՆՔ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆ ՄԸ ԿԻ ՏԸ ՄՈՊԱՍԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Թայմզ հետեւեալ յօդուածն հրատարակած է ֆրանսացի այս համբաւաւոր գրագէտին մահուան առթիւ.

«Մահուամբ Հանրի Կի տը Մօբասանի, որ երէկ (6 յուլիս) մեռաւ 43 տարեկան, ուրպէս մեր Փարիզի թղթակից հեռագրեց, Ֆրանսա կը կորսնէ փայլուն մէկ անդամն, քմածին գրողներու (վիպասաններու) այն մասնաւոր դպրոցին որ միանգամայն իր փառքն և իր նախատինքն է (at once her glory and her shame)։

«Իր հօյակապ գրականութեան ուրիշ ո՛չ մէկ ճիւղին մէջ ֆրանսական իմացականութեան ամենէն հազուագիւտ ձիրքերն այնքան նշանաւոր կերպիւ ի հանդէս բերուած են որքան քմածին գրուածոց մէջ (fiction)։ Ո՛չ մէկ ճիւղի մէջ արուեստագէտի ճաշակն ու զգայումն այնքան անձնեւ կերպիւ զգալի ըրած է իր ազդեցութիւն. ճշդման միութիւն և կատարելութիւն, մանրուց ստորագրութեան ամբողջութեան, խնամեալ ուսումնասիրութիւն մանրամասնութեանց և ոճի գերազանցութիւն ո՛չ մէկ ճիւղի մէջ աւելի աքանչելապէս կ'երեւին քան ֆրանսացի նոր վիպասանից հրաշակերտներուն մէջ։ Այս ամեն ձիրքերու մասին, պէտք է խոստովանինք թէ մեր քմածին գրողներ շատ բան ունին սորվելու իրենց գաղիացի դրացիներէն։

«Ֆրանսացի և անգլիացի վիպասաններու գործոց տարբերութիւնն այն տարբերութիւնն է որ կայ գերազանց արուեստաւորներու (artist) և կարող արուեստասէրներու (amateur) գործոց մէջ։ Բնական ձիրքեր կրնան հաւասար լինել, համեմատութիւնը մինչեւ իսկ մերիններուն ի նպաստ կրնայ ըլլալ. բայց մինչ ֆրանսացի գրողներ ընդհանրապէս կը ցուցնեն իրենց գրչէն ելած ամենչնչին բաներուն մէջ իսկ թէ այն բնական ձիրքեր խնամով մշակուած և զարգացուցած են, մեր հայրենակիցք յաճախ կը շատանան գրեթէ միմիայն իրենց բնական հանճարին վրա ստահելով։ Թերեւս ո՛չ մէկ վիպասան Պ. տը Մօբասանէ աւելի ուշագրաւ կերպիւ ապացուցած է թէ ո՛րպիսի առաւելութիւնք կրնան քաղուիլ գրական կրթութեան ֆրանսական դրութենէն։ Անոր գրուածոց իւրաքանչիւր տող արուեստագէտի գրիչը կը կրէ։ Թերեւս ուրեք ուրեք այն գրիչ չափէն աւելի աչքի կը զարնէ։ Հոն միայն ուր արուեստ և բնութիւն կատարելապէս դաշնակցած են՝ կարելի է ի գլուխ հանել գեղարուեստական գերագոյն յաղթանակն, որ է՝ արուեստաւորի ձեռքն անտեսանելի ընծայել. և նոյն թէ Պ. տը Մօբասանի արուեստը կատարեալ էր, իր ամենէն ջերմեռանդ ազանչացողներն անգամ պարտին խոստովանիլ թէ իր բնական ներշնչմունք և յարմարութիւնք բարձրագոյն կարգի բաներ չէին։

«Պ. տը Մօբասան 1850ին ծնաւ Նորման ազնուական ընտանիքէ մը։ Երիտասարդութեան մէջ մտաւ կառավարական պաշտօնատուն մը, և ի սկզբան գրականութեամբ պարապեցաւ անկանոն կերպով։ Բայց շատ չանցած ինկաւ Ֆլօպէրի ազդեցութեան ներքեւ, ու միտքը դրաւ վիպագրութեամբ զբաղիլ։ Հետաքրքրաշարժ պատմութիւն մ'է Մօբասանի երկարատեւ համբերատար աշկերտութիւնն այն գրական վարպետին զոր ընտրած էր իրեն համար։ Madame Bovary անուն հանրածանօթ վէպին հեղինակը (Ֆլօպէռ) խստապահանջ քննադատ մ'էր, և իր աշկերտին գրական կրթութեան ու պատրաստութեան համար ջանք չխնայեց։ Եօթն տարի շարունակ թոյլ չտուաւ որ իր աշկերտ տող մը բան հրատարակէր, (թէեւ Մօբասան կանոնաւոր դասախօսութիւն ընդունած էր արդէն փարիզեան առաջնակարգ հաստատութեանց մէջ)։ Վերջապէս, 1880ին, թոյլատրեց զՊ. տը Մօբասան աշխատակցիլ կարճ վէպերու՝ հաւաքածոյի մը, զոր նոյն պահուն կը հրատարակէր երիտասարդներու խումբ մը, Պ. Զօլայի տնօրէնութեան ներքեւ։ Այս հրատարակութեան անունն էր Les Soirées de Médan։ (Մէտան է անունն գիւղային բնակութեան Պ. Զօլայի։) Պ. Կի տը Մօբասանի անդրանիկն գրուած էր անոր մէջ Boule de Suif։ Այս գործ անմիջապէս հռչակեց հեղինակին մեծ արժանիքն իբր վիպագիր, և իրօք, ցոյց կուտար իր կարողութեանց թէ տարածութիւնն և թէ սահմանը։ Փայլուն, պայծառ և զգայուն էր, այնպիսի զգայնութեամբ մը որ կրնայ ստացուիլ ուշիմ ջանադրութեամբ։ Բայց ինչպէս երեւան հասուները զորս հեղինակն յաջորդաբար հրատարակեց, այս անդրանիկ գործն եւս զուրկ էր այն խորունկ զննութենէն և լայն բովանդակեն զորս լոկ աշխատութեամբ չէ կարելի ձեռք բերել։ Հեղինակը կրնար ազդուապէս նկարագրել ինչ որ տեսնէր, բայց իր տեսութեան շրջանակն ո՛չ այնքան ընդարձակ էր, ո՛չ ալ խորախորհուրդ։ Իր վարպետին մեծ գործին հետ համեմատութեան դրուելիք բան մը չգրեց Մօբասան։ Իր գրածներէն ո՛չ մին երկար տարիներ ապրելու սահմանուած է։ Իր գործին լաւագոյն մասն էին կարճ պատմութիւններ, ուշագրաւ դէպքի մը չուրջ դարձող, կամ ճարտար ու կորովալի նկարագրով մը պատկերացնող մարդկային խնամութեան ո՛ և է երեւոյթ մը։ Այս տեսակ արտադրութեանց մէջ անհամեմատ դիւրութիւն ու ճարպկութիւն ձեռք բերաւ։ Իր տասն ու մէկ տարուան գրական կեանքին մէջ հրատարակած 30 հատորներն ընդհանրապէս կարճ վիպակներէ բաղկացեալ են, յորմէ կրնայ հասկցուիլ թէ ո՛րքան բեղմնաւոր մաքի արտադրութիւնք էին այս վերին աստիճանի նրբակերտուած գոհարիկներ։ Վիպակներուն շատն առաջին անգամ երեւցաւ փարիզեան լրագրերու թերթօններուն մէջ, և լրագրական աշխատութենէն անբաժան աճապարանքին մէջ գրուած ըլլալնին և'ս առաւել զմայլելի կ'ընծայէ ձեռի կատարելութիւնն յորում կ'երեւին։

«Իր առաջին յաջողուածէն անմիջապէս ետքը, Պ. տը Մօբասան քերթուածներու հատոր մը հրատարակեց, ինչպէս սովորաբար կ'ընեն ֆրանսացի երիտասարդ արձակագիրներ։ Անոր յաջորդեց 1881ին La Maison Tellier, և 1882ին Mademoiselle Fifi. Ցետոյ՝ Contes de la Bécasse, և 1883ին Une Vie. Այս վերջին գիրք աւելի յաւակնոտ բան մ'էր, աւելի երկար, քան հեղինակին միւս ամեն գործերը։ Զափէն աւելի ազդուած էր լայնց յունհասուածեամբ, այն աստիճան որ կառավարութիւնն արգիլեց անոր շրջաբերումն ու վաճառումն երկաթուղայ կայարանաց գրատուններուն մէջ, (ուր ճամբորդներ զուարճալի գիրքեր կը փնտռեն ճամբան կարդալու։) Նոյն տարին Clair de Lune անուն երրորդ հատոր մը երեւցաւ և տրժանալի քանի տպագրութեանց։ 1884ին հրատարակեց ուղեւորութիւն մը յԱլճերիա և Les Sœurs Rondoli անուն վիպակներու հատոր մը։ Այս հրատարակութիւնք անընդհատ շարունակեցան, ընդ որս Fort comme la Mort (Մահուան չափ հզօր, որ Արեւելքի թերթօնին մէջ թարգմանուեցաւ,) մինչեւ որ՝ երկու տարի յառաջ՝ հեղինակին առողջութիւնն անդարմանելի կերպիւ խանգարեցաւ։ Այս հիւանդութեան ցաւալի պարագայք ծանօթ են մեր ընթերցողաց։ Մտային անընդհատ աշխատանք ջղային դրութի սպառում յառաջ բերած էր, զոր դարմանելու և իր միտքը մխիթարելու համար որ նոր գիրք մ'ալ կարենար գրել՝ Պ. տը Մօբասան մորֆինական դեղերու վտանգաւոր միջոցին դիմեց, որով աւելի գէշցաւ, և ջղային հիւանդութեանց յատուկ հաստատութեան մը մէջ մեռաւ՝ երբեք չմխիթարուելով։

«Բոլոր այն գպրոցին գրուածներն, որոյ մէկ զարդն էր Պ. տը Մօբասան, և նոյն ինքն Պ. տը Մօբասանի գրուածք, ապականուած են այնքան ապուշ և զզուելի անբարոյականութեամբ մը որ ծանրապէս կը վնասէ նաև անոնց գեղարուեստական արժէքին։ Այս վիպասանք յանուն արուեստի իրաւունք ունենալ կը կարծեն ամեն բան խուզարկելու և նկարագրելու, որչափ ևս գարշելի և քստմնելի. բայց տառապէս կ'ընտրեն այնպիսի նիւթեր, բնաւորութիւններ, միջավայրեր, կացութիւններ, որք կենաց և վարուց ու բարուց հասարակ ուսումնասիրողի մը պարզապէս նողկալի են։ Ո՛չ ոք կը տարակուսի թէ այնպիսի վիճակներ կան, բայց ըսել թէ անոնք ըլլան ընկերութեան հիմունքն իսկ, —ինչպէս կարծել կուտայ մեզ վիպասաններու այն դպրոց որուն կը պատկանէր Պ. տը Մօբասան, —ո՛րքան ծիծաղելի մ'է մարդկութեան դէմ, որ գործն իսկ կը գրէ հաւանականութեան և ճշմարտանմանութեան խորհուրդեն, որ էական տարր մ'է վիպագրութեան կամ քմածին շարագրութեան բարձրագոյն և ամենէն գեղարուեստական ճիւղերուն մէջ։»

ՌՈՒՍԹԷՄ ՀՕԱՅ. ԵՒ ԻՒՐ ՆՈՐ ԳՈՐԾ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱԲԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ, յօրինեաց Ռիւթէմ Գրիգորեան։ — Արաբ, պարսիկ և թուրք լեզուաց բարձրագոյն ուսուցիչ Ռիւթէմ էֆ. Գրիգորեան յօրինած է արաբերէնի քերականութիւն մը հայերէն բացատրուած։ Այս չահեկան գիրք կը յանձնարարուի ամեն հայ պաշտօնատարաց, փաստաբանից, ուսուցչաց և ուսանողաց որք թուրք գրականութեամբ եւ ուսմամբ կը զբաղին։ Հեղինակը յառաջագոյն յօրինած ու հրատարակած է արաբ լեզուի բառագիտութիւն մը թուրքերէն բացատրուած։ Սոյն երկուքին գործք կը վաճառուին առաջինն ի գին 15 զրշ. և երկրորդն ի գին 10 զրշ. ի, Ուզուն-Չարշը, Եօրկանճըլէր, Եօլ կէչէն խանի դիմաց, թիւ 56—58 և ամեն գրավաճառաց քով։

ՊՕՌՈՑ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ՄԷՋ

Վաճառական մը որ գործի պատճառաւ Մարսիլիա, Ֆրանքֆորդ և Մանչէսթըր ճամբորդած է վերջերս, նամակ մը կը գրէ յորմէ հետեւեալն արժան կը համարինք քաղել.

«Բանէլէնիք ընկերութեան Աքքօ— անուն շոգենաւը Բիրէա բերաւ զմեզ, ուստից շոգեկառքով Աթէնք հասանք։ Գիտական աշխարհի համար Աթէնք գեղեցկական հրապոյր մ'ունեցած է միշտ իբր փառաւոր անցեալին համար։ Հետեւաբար հազարաւոր ուղեւորներ Եւրոպայէ ամեն կողմէն յաճախ կ'այցելեն հոն։ Մեր երիտասարդութեան մէջ ալ գտնուած էինք երբեմն յԱթէնս, սակայն անկէ ի վեր քանի փոփոխութիւններ անցեր ունեցած են հոն—գեղեցիկ և հոյակապ տուներ, ապարանքներ, փառաւոր օթեւաններ, ընդարձակ հրապարակներ, հասարակաց պարտէզներ, ծառազարդ լայն փողոցներ, պուլվարներ, — աւասիկ ինչ որ տեսանք այժմ հոն, իբրեւ նիւթական յառաջդիմութիւն։ Իսկ մտաւորական զարգացման համար վերջին քառորդ դարու միջոցին, Եւրոպա թագաւորին գահակալութենէն ի վեր, այս երկրին բրած ջանքերն և զոհողութիւններն յայտնի են ամենուն, և որոյ վրայ խօսելու համար այս քանի մի տողեր չեն բաւեր։

«Ցանասատանի վերջին դրամական տագնապը կարծես ժողովուրդը բոլորովին սխրութեամբ համակած է. յուրջ և անկեղծ երկրացիներ բացարձակ կը խոստովանին, ըսելով թէ «Անցեալին մէջ սխալ քայլեր առինք. անխոհեմութիւններ գործեցինք, և այժմեայ սխալ պարագան օգտակար դաս մը պիտի լինի մեզ ապագային։ Ցանասատան մի միայն ժամանակի կը կարօտի. մեր երկրին մէջ հարստութեան աղբիւրներ շատ կան և ապագային համար յուսահատելու պատճառ ամենեւին չունինք»։

«Հեռացանք Աթէնքէ, հաւատալով թէ նա իր կոչման համեմատ ապագային մէջ եւս օգտակար ծառայութիւններ պիտի մատուցանէ հանրային զարգացման ու կրթութեան։ Երկու օրէն ետքը Սիկիլիա կղզին առջեւէն անցանք, Մեսինայի գեղածիծաղ ափանքը շրջափելով։ Հուսկ յետոյ մեր ամէնէ պարզուեցաւ Ստրոմպոլի, որոյ զագաթէն շարունակ կը մխէ։ Ցուպազյանը եւ քան զեւս, և Սարտենիայի և Քորսիքայի մէջտեղ նեղ Պօնիֆաչիօ անցքէն ևս [illegible] Մեր ուղեւորութիւնը մինչեւ Մար—

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (8)

ԼՕԻԻ ԺԱԳՕԼԻՕ

ԴԻՍՊԱՐՏՆԵՐՈՒ ՎՐԻԺԱՌՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Այն պահուն երբ ոստիկանութեան նոր պետը հրաժեշտ կ'առնէր Պ. տը Վէրժանէ, այս վերջինը նշան ըրաւ անոր որ իրեն հետեւի իր խուցը։ Հոն, ապահով ըլլալէ ետք թէ մէկը չի լսեր իրենց խօսքերը, վերատեսուչը աթոռ մը ցուցուց անոր և ըսաւ յուզուած ձայնով.

—Լիւս, աւասիկ ձեր բաղձանքներուն հասաք, բայց կը վախնամ որ ձեր բարձրացումն այս պաշտօնին, որուն աչք ունէիք երկար ատենէ ի վեր, նշանը չըլլայ իմ չընորհաբեկութեանս։

—Օ'հ, պարոն վերատեսո՛ւչ... արդար տնօրէնութեան մը համար, որուն կը սպասէի աւելի քան տասնըհինգ տարիէ ի վեր։

—Չհասկցաք ըսածս, Լիւս. ձգեցէք որ միտքս բացատրեմ. վախնալու բան մը չունիմ ձեր անուանումէն, թէեւ պաշտօնը չափազանց ըղձագրգիռ եղած ըլլայ, և շատ բարձր ազդեցութիւններ... Ձեր թշնամիներէն մին միայն ընտրելու համար, Ժերսի դուքսը...

—Օրէնսդիր ժողովի նախագա՞հը։

—Նոյն ինքն։ Թէեւ շատ բարձր ազդեցութիւններ, ըսի, արդէն առաջուց գործածուած ըլլան ձեզ արտաքսելու համար, ես ապահովեցի նախարարին պաշտպանութիւնը։ Ութ օր առաջ, մեր վերջին գործին հետեւանօք, այն որով այնքան փայլուն յաջողութիւն ունեցաք և ուր Եւրոպայի բոլոր ոստիկանները անյաջող եղան, կ'ըսէր ինձ թէ ամեն մրցակցութիւն ի բաց վանելու համար, պէտք է որ Ֆաուլէրը հանգստեան կոչելէս ետքը, կարելի ըլլայ ձեր անուանումը, քան մը որ բարեփոխութիւն կը նկատէր... Կը տեսնէք, սիրելի Լիւս, թէ բան մը չունիմ ձեր անուանումէն վախնալու։ Սա միայն չէք գիտեր թէ իմ դիրքս մեծապէս խախտած է նոյն իսկ իմ ընտանիքիս մէջ։

—Կարելի չէ, պարոն վերատեսուչ։

—Այնպէս է սակայն, Լիւս։

—Ու ինպաստ որի՞, պարոն վերատեսուչ։

—Աներոջդիս։

—Պ. Բօլ տը Մարսէյի՞, առաջին փոխանորդ ընդհանուր դատախազին։

—Նոյն ինքն։ Իր հայրը, զոր քիչ մը առաջ տեսաք, ամենաբարձր պաշտօնները կ'երազէ անոր համար։

—Քանի՞ տարու է։

—Երեսուն երկու տարեկանի մօտ։

—Այո, այդչափ ըլլալու է, արդարեւ կը յիշեմ որ դեռատի Բօլ տասնըութը ամսու էր երբ հայրը քաչեց տարաւ զիս Իւզօրի ջաղացքին այն մթապատ գործին մէջ, որ աղէտալի ազդեցութիւն ունեցաւ բովանդակ կեանքիս վրայ։

—Ի՞նչ, երիտասարդ դատաւորը որուն վրայ խօսեցաք...

—Ձեր աները պիտի ըլլար։

—Բայց ձեզի չճանչնալու զարկաւ։

—Իրաւ է, պարոն վերատեսուչ, ատիկա մեր երկուքին միջեւ լուսաբանուելիք խնդիր մըն է և եթէ զիպուածով... բայց ատենը չէ։

—Իրաւունք ունիք, ըսաւ վերատեսուչը, որ կը գուշակէր թէ հրատապ խնդիր մը կը խառնէ իմ գործովս զբաղինք։

—Ընդհանուր դատախազին առաջին օգնականն, երեսուն երկու տարու, և ի Փարիզ, յարեց Լիւս. Պ. տը Մարսէյ զըժուարահաճ է, եթէ բնաւ գոհ չի մնայ իր որդւոյն առաջացումէն։

—Այդպէս է սակայն, և խորհրդակցեցաւ Ժերսի դուքսին հետ, որ բան մը չի մերժեր իրեն, երկու երեք տարիէն դատական նախարար ընելու համար զայն։

—Է՛յ ուրեմն, ներեցէք համարձակութեանս... բայց այդ բան ի՛նչ կերպով կընայ սպառնալ մեր կացութեան։

—Ատիկա պիտի բացատրեմ ձեզ։ Բօլի առաջացումն այնքան գայթակղալից եղաւ որ ժամանակ մը դժուար է անոր աւելի բարձր պաշտօն մը պատրաստել դատավարութեան մէջ։ Արդ, Ժերսի դուքսը անոր վրայ չի կրնար խօսիլ իբր դատական ապագայ նախարար, մինչեւ որ ընդհանուր դատախազ չըլլայ, որով բաւական հեռաւոր ապագայի յետաձգեց փառաւէր այդ դիտումին գործադրումը. հիմակ այս պարագային մէջ ինչի՞ որոշում տուած են դժուարութեան առաջքն առնելու համար։ Եթէ աւանդութիւնն և յարակից սովորութիւն մը թոյլ չեն տար որ ընդհանուր դատախազի փոխանորդ մը դատական նախարար ըլլայ, խնդիրը կը տարբերի՝ ոստիկանութեան վերատեսուչի մասին։

—Ա՛հ, ամեն բան հասկցայ, բացագանչեց Լիւս։

—Այն ատեն իրենց մէջ որոշեցին թէ հրաժարականս տամ ընտանեկան չահու մը համար. Բօլ ոստիկանութեան վերատեսուչ պիտի ըլլար իմ տեղս մինչեւ այն օրն ուր դատական նախարար ըլլար։ Այն ատեն պիտի բարեհաճէին ինձ դարձնել պաշտօնս։ Այս խորհուրդն ինձ հաղորդելէ առաջ, Օրէնսդիր ժողովին նախագահը ուզեց չահել ներքին գործոց նախարարն, որ իմ պետս է, բայց այս կողմէն անըղդուելի ընդդիմութիւն գտաւ. «Երբէ՛ք, ըսաւ իրեն նախարարը, Պ. տը Վէրժանը չպիտի հանեմ պաշտօնէ մը զոր սքանչելապէս կը կատարէ և ամենքը գոհ կը մնան. այս վերատեսուչ, որ տասը տարիէ ի վեր պաշտօնի վրայ է, հրաշքներ ըրաւ. չարագործներն հեռացան Փարիզէ, արուարձանները մաքրուեցան ամեն տեսակ մարդասպաններէ, արձակուած գիապարտներէ, միջնորդներէ և հանրակիներէ, և Փարիզի անդորրութիւնը ապահովեցաւ գիշերը՝ ցորեկուան պէս։ Վերջապէս իր չուրջը ժողվեց ընտիր պաշտօնեաներ և ոճիր մը անպատիժ չի մնար... աւասիկ ցոյց տուած արդիւնքն այս պաշտօնէին, որուն դադարումը կը խնդրէք ինէ, վասնզի համարժէք պաշտօն մը չունիմ իրեն տալու, և արդէն ինք չպիտի ընդունէր այդ կերպ փոխարինութիւն մը։ Անկարելի է, սիրելի դուքսս, նախամեծար կը համարիմ հրաժարական տալ, եթէ հարկ ըլլայ ինձ անոր պաշտօնակցութենէն ետ կենալ... և այլն։

«Կը տեսնէք, սիրելի Լիւս, զօրաւոր պաշտպանութիւն գտայ նախարարէն. և սակայն, Ժերսի դուքսը բոլորովին յաղթուած չի նկատեր ինքզինք. ինծի եկաւ խնդրելու որ հրաժարականս տամ, ձեզ հաղորդած պատճառներս ի մէջ բերելով, և որովհետեւ կը մերժէի, չքաշուեցաւ ըսելէ թէ ձեռք պիտի ձգէր իմ պաշտօնանկութիւնս, և պիտի յաղթէր նախարարին յամառութեանը՝ ուրիչ պաշտօններու կոչել տալով զայն. — Երէկ, սիրելի Լիւս, չէի վախնար անկից, բայց կացութիւնը շատ փոխուեցաւ քանի՛ չորս ժամէ ի վեր...

—Ի՞նչ կերպով, պարոն վերատեսուչ։

—Չէ՞ք հասկնար ուրեմն թէ Ֆաուլէրին մահն ի՛նչ հետեւութիւններ պիտի ունենայ ինծ համար։

—Արդարեւ ձեր հակառակորդներն անգործ չպիտի կենան, բայց այս սպանութեան պատճառով բնաւ չեն կրնար յանցաւոր նկատել ձեզ։

—Այո, բայց երեսնս պիտի զարնեն մարդասպանը ձեռք չձգելս, ըստ երեւոյթին այնքան աւելի իրաւամբ զի ոճիրը գործուած է պաշտօնատան մէջ, ամեն աստիճանի բազմաթիւ ոստիկաններու մէջտեղ։

—Մի՞թէ այդ տեղւոյ և հոն գտնուող ոստիկաններու թիւին պարագան զիրծ պահելու է ձեզ զանցառութեան կամ անձեռնհասութեան կշտամբանքէն։

—Մարդ ամենէն անհաւանական բաներուն իսկ կը դիմէ. դուք գիտէք ատիկա, Լիւս, երբ կիրքը կամ չահը մէջ գայ։ Անշուշտ բնաւ չպիտի զպչին ոստիկաններուն, ո՛չ ալ ձեզի, մանաւանդ ձեզի, որուն համար Ժաք Լօռան ըսած է թէ իրմէ ետքը դարուս միակ հանճարեղ ոստիկանն է, այլ պիտի ըսեն որ եթէ ես անգործութեան մատնած չըլլայի ձեզ, սխալմամբ ուղելով վարել խուզարկութիւններուն ուղղութիւնը, մարդասպանը չպիտի փախչէր։ Զառա՞ք ուրեմն անհրաժեշտ չար ժպիտը երբ կը խօսէր այն վնասին վրայ զոր այս փախուստ պիտի պատճառէր ինծ... ի՞նչպէս դիմանալ իմ ընտանիքիս և Ժիրսի դուքսին յանդիմանանքներուն։ Ինքզինքն այս տաք միջոցին, հրաման պիտի տրուի ինծ քառասուն ութ ժամէն գտնել մարդասպանը, կամ հրաժարական տալ... և պէտք չէ, կը յսէ՞ք Լիւս, պէտք չէ որ այս պահուս թողում ոստիկանութեան վերատեսչութիւնը։

Այս խօսքերն ըսելով Պ. տը Վէրժան ձայնը ցածցուցած էր, բոլորտիքը նայելով մտահոգ երեւոյթով, առ անձն թէ լսեն մը կը լսէ ըսածները։

Միեւնոյն ժամանակ ճակատը պաղ քրտինքով ծածկուած էր, և բոլոր դէմքը տարօրինակ արտայայտութիւն մըն էր առած որ սոսկացուց Լիւսը։

—Ի՞նչ ունիք, պարոն վերատեսուչ, ըսաւ ոստիկանը անկեղծ յուզումով։

Բարձրաստիճան պաշտօնատարը շուտով ինքզինքին եկած էր։

(Շարունակելի)

ռէյլ կարի հանգարտ և զուարճալի էր։ Այս յունական ընկերութեան շոգենաւէն չատ գոհ մնացինք՝ ամէն նկատմամբ հանգստեան տեսակէտով։ Նաւապետն ազնիւ անձնաւորութիւն մ'է, և հոգածու էր ամէն ինչ մեզ համար հեշտ ընծայելու։ Մարսիլիա նպաստաւոր տպաւորութիւն չըրաւ մեր վրայ՝ առողջապահական տեսակէտով. գի թէպէտ մեծ ուշադրութիւն կ'ըլլայ և աճապին ծախք, բայց չատ պիտի չզարմանամ եթէ այս տարի եւս հոն հնտախտ ծագի։ Նաւահանգիստը սատիկ կը հոտի. Միայն, ազատ ջուրեր կան, որոց հետ կը խառնուին քաղաքին եւ մանաւանդ նաւամատոյցներու աղտոտութիւնք։ Մեծ կոյուղին որ ամեն բան ծովուն մէջ մինչեւ 60 մէտր հեռուն պիտի թափէր՝ տակաւին թղթի վրայ միայն գոյութիւն ունի։ Հիմակ ալ թերեւս իբրեւ «կասկածելի հիւանդութենէ» հոն մեռնողներ հնտախտի զոհեր են պարզապէս։ Տօնեզերքին մօտ գործաւորական թաղն եւս չատ գէշ վիճակի մէջ է առողջապահական տեսակէտով։ Քաղաքին ուրիշ մասերուն (Քանըպիէռ, սկսեալ և անկէ անդին մանաւանդ) ընդարձակութեան, մաքրութեան և գեղեցկութեան բանիլ չունիմ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն այսօր Եգիպտոսի Խտիվ Բարձր. Ապպաս փաշայի ապարանքն երթալով ի Տէֆթէրտար Պուռնու, բարի գալուստ պիտի մաղթէ Ն. Բարձրութեան ի դիմաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ որ հիւանդ ըլլալուն պատճառաւ ինք չի կրնար անձամբ կատարել այս այցելութիւնը։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՔ

Քաղաքական Ժողովը ի նիստ գումարեցաւ երէկ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ, ընդ ատենապետութեամբ Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր և ատենադպրութեամբ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմօն պէյի։ Ժողովը զբաղեցաւ յարաբերական խնդիրներով և ի միջի այլոց հետեւեալները տնօրինեց։

Ժողովը ընթեռնլով Բ. Դրան մէկ ծանուցագիրը՝ Բարեյիշատակ Գարեգին եպիսկոպոսի կտակաւ ազգային այլ և այլ հաստատութեանց համար եղած նուիրատուութեան խնդրոյն վրայ, ինչպէս նաեւ անոր ժառանգորդաց մէկ խնդրագիրն, որով նուիրատուութեան գործադրութեանը համար նոր եղանակ մը առաջարկած էին, որոշեց յանձնել խնդիրը Կտակաց Հոգաբարձութեան որպէս զի ուսումնասիրելով և քննելով զայն տեղեկագրէ կարեւորն Ազգ. Վարչութեան։

Տրապիզոնի գաւառական վարչութիւնը գրութեամբ մը յայտնելով որ քաղաքին գրեթէ պատճառաւ հետզհետէ կը չատնայ կարօտելոց թիւը, հրահանգ խնդրած էր խնամատար մարմնոյ մը կազմութեան համար։ Ժողովը գիտնալով որ իւրաքանչիւր վիճակի մէջ գտնուած կարօտելոց նպաստելու հոգն արդէն տեղւոյն Ազգ. Վարչութեան կը պատկանի, որոշեց այս կէտն զգացնել Տրապիզոնի գաւառական վարչութեան և յանձնարարել որ իւր պարտաւորութեան համաձայն, կարելի և օրինաւոր միջոցներն ի գործ դնէ հոգալու համար այդ կարօտելոց պէտքերը։

Ժողովականներէն Բարաղամեան Տիգրան էֆէնտի, բատ որոշման նախորդ նստի, Գատըգիւղի Նորընտիր թաղական խորհրդոյ անդամոց հետ իրենց հրաժարականին խնդրոյն վրայ բանակցած և յայտագրած էր արդիւնքը։ Ժողովը տեղեկանալով որ խորհրդոյ անդամք չեն յօժարիր սատանձնել իրենց յանձնուած պաշտօնն, ընդունեց հրաժարականն և որոշեց նոր ընտրութեան հրահանգ տալ։

Նաւլըգաբուի Նորակազմ թաղական խորհրդոյ անդամոց հրաժեշտին պատճառաւ յանձնարարուած էր եկեղեցւոյ Արժ. քարոզչին՝ առժամանակեայ թաղական խորհրդոյ կազմութեան համար ընտրելեաց ցանկ մը ներկայացնել։ Այս անգամ յանձնարարեալ ցանկը մատուցուած ըլլալով, Ժողովը ներկայացեալ ընտրելիները թաղական խորհրդոյ անդամ կարգեց ցնոր տնօրինութիւն մ'արբելու համար եկեղեցւոյ գործերը։

Ժողովը տեղեկանալով որ Մաքրիգիւղի Նորակազմ թաղական խորհրդոյ անդամներն անհամոզելի մնացեր են իրենց հրաժարականին վրայ, որոշեց հրահանգ տալ բատ օրինի թաղական խորհրդոյ նոր ընտրութիւն կատարելու համար։

Անցեալ չաբթուն մէջ հրատարակեցինք Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի 1893—94 տարւոյ նախահաշիւն, որ իբր 2,000 ոսկւոյ բաց մը կը ներկայէ։ Մեր տեղեկութեանց նայելով, այս բաց յառաջ կուգայ երեք որոշ պայմաններէ, (Ա.) Պաստպարելոց թուոյն 800ի բարձրանալէն միջին հաշուով, (Բ.) Հանգանակութեան հաշւոյն փակուելէն, և (Գ.) Նոր կանոնագրով ծնած նոր ծախքերէն։ Հոգաբարձութիւնն առաջարկած է Ազգ. Վարչութեան՝ վիճակահանութեան ձեւ մ'ընդունիլ այս բացը գոցելու համար, պէտք եղած կարգադրութեամբք։ Ազգ. Վարչութիւնն այժմ սոյն նախահաշուի քննութեամբ կը զբաղի, որ գործադրելի պիտի ըլլայ վարչական վաւերացումէն և հաստատութենէն ետքը միայն։

Պաշտօնէից տարեկան թոշակ նշանակուած է 216,000 դրուշ։ Կը տեսնենք թէ այս գումարէն 576 ոսկին կամ 62 հազար 208 դրուշը կը ներկայացնէ չորս բժիշկներու և երեք դեղագործներու թոշակը նոր կանոնագրոյն համեմատ, վիրադարման և հիւանդապահ պաշտօնէից թոշակներէն զատ։

Հիւանդանոցի նոր կանոնագիրն, Ազգ. Վարչութենէն հաստատեալ, 1,000 օրինակ տպագրուած է, և այս օրերս ի վաճառ կը հանուի յօգուտ այն հաստատութեան։

Կեդրոնական վարժարանի տարեկան քննութիւնք երէկ աւարտեցան։ Իրիկուան կողմ աշակերտաց լուսանկարը հանուեցաւ խմբովին։

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ Հայրենիք օրաթերթն, որ յունիս 10էն ի վեր դադարման դատապարտուած էր, Տպագրական Տեսչութեան արտօնութեամբ՝ այս առաւօտուընէ վերսկսաւ հրատարակուիլ։

Տնտեսական Խորհրդոյ չաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը, եղած հրաւիրանաց համաձայն, ներկայացաւ։ Խորհուրդն ընդարձակ խորհրդակցութիւն մը կատարեց Հոգաբարձութեան հետ Հիւանդանոցի 93—94 տարւոյ նախահաշուին վրայ և կարծեաց փոխանակութենէ մը յետոյ, որոշուեցաւ Հիւանդանոցի համար վերջին անգամ Վարչութեան հաստատած կանոնագիրը նկատողութեան առնելէ յետոյ տնօրինել զարժանն։

Պէյքօզի թաղական խորհուրդը նամակաւ մը իւր թաղի վարժարանին խարխուլ վիճակն յայտնած և նորոգութեան արտօնութիւն խնդրած ըլլալով, Խորհուրդն իւր քարտուղարին յանձնեց յառաջիկայ ուրբաթ օր ճարտարապետի մը հետ երթալ ի Պէյքօզ և վարժարանի շէնքին վիճակը և նորոգելի մասանց համար պէտք եղած ծախուց քանակութիւնը ճշդելով տեղեկագրել։

Գընալը կղզւոյ թաղական խորհրդոյ ատենապետին ներկայութեամբ խորհրդակցութիւն մը կատարուեցաւ Սէթեմրաճեան Ժառանգորդաց՝ Գընալը կղզւոյ եկեղեցւոյ անուաէն ունեցած պահանջից խնդրոյն վրայ և պայման դատուեցաւ որ յառաջիկայ կիրակի օր Տնտեսական Խորհրդոյ ատենապետն Գընալը կղզի երթալով՝ թաղական խորհրդոյ հետ խորհրդակցութեամբ կարգադրէ այդ խնդիրը։

Գուրուչէշմէի եկեղեցապատկան կալուածոց չինութեան խնդրոյն նկատմամբ թաղական խորհուրդն հրաւիրուած ըլլալով, ներկայացաւ և կարծեաց փոխանակութենէ մը ետք յանձնարարուեցաւ ճարտարապետական տեղեկագիր մը ներկայել բատ այնմ հարկ եղածը տնօրինելու համար։

Սկիւտարի ազգ. գերեզմանատան որմոց չինութեան յանձնաժողովը հրաժարած և չինութեան մէկ մասն անաւարտ և գոյացեալ պարտքն անվճար մնացած ըլլալով, որոշուեցաւ գրել Սկիւտարի երկու թաղերու և Գուզկունճուքի թաղական խորհրդոց, որպէս զի իրենց մէջէն մասնախումբ մը կազմեն և հոգ տանին պակաս մնացած մասերն աւարտելու ինչպէս նաեւ պարտուց վճարման համար տնօրինութիւն մը ընելու։

Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդն արտօնութիւն խնդրած ըլլալով եկեղեցւոյ սեպհական գետնի մը վրայ կալուած մը չինել, նկատողութեան առնուեցաւ ճարտարապետական յատակագիծն և որոշուեցաւ յայտագրել Քաղաքական Ժողովոյ։

Նկատողութեան առաւ Պալաթու թաղական խորհրդոյ և Խորէնեան աղքատախնամ ընկերութեան միջեւ եղած խնդիրը և կարեւորը տնօրինեց։

Կեդրոնական սնտուկի 92—93 տարւոյ հաշուեցոյցը պատրաստուած ըլլալով, իքնին առաւ և որոշեց տեղեկագրով մը ներկայացնել Քաղաքական Ժողովոյ։

Ենիգաբուի եկեղեցւոյ մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝ 92 յունվար 1է 93 մայիս 30՝ ներկայացուած ըլլալով, յանձնուեցաւ կեդրոնական համարակալութեան ի քննութիւն և ի տեղեկագրութիւն։

Թէրզեան Թովմաս էֆէնտիի որդին, Լեւոն էֆէնտի Թէրզեան, որ կայս. Լիսէի դասերուն հետեւելէ ետք, Բարիզ ղրկուած և ընդունուած էր Ատամնաբուժական Դպրոցին (Ecole odontotechnique) մէջ, իր երկրորդ տարւոյ շրջանն աւարտեր է յաջողապէս, ատամնաբուժութեան վերաբերեալ գժուարին քննութիւնները փայլուն կերպով անցնելով, և իր ուսուցիչներուն մասնաւոր ուշադրութիւնը գրաւելով օտար դասընկերներուն մէջէն։ Ցառաջիկայ տարի կ'աւարտէ իր շրջանն և կ'ընդունի վկայականը՝ Կ. Պոլիս դառնալու համար, ուր ի գործ պիտի դնէ իր արուեստը։

Կը խնդակցինք մեր մեծայարգ բարեկամ ու աշխատակից Թէրզեան էֆէնտիի որդւոյն այս յաջողութեանցն համար։

Խասգիւղի Ս. Ներսիսեան արական և իգական վարժարանաց հարցաքննութիւնք առաջիկայ երեքշաբթի պիտի սկսին և տասն օր պիտի տեւեն։ Աղջկանց վարժարանի քննութիւնք միջօրէէն առաջ և մանչ տղոց քննութիւնք միջօրէէն ետքը տեղի պիտի ունենան։

Վերջին լուրեր

ԲԱՐՁՐ. ԽՏԻՎՆ

Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Եգիպտոսի Խտիվ Բարձր. Ապպաս Հիլմի փաշա՝ իւր հետն ունենալով հիւրամեծարն Մաքսային վերատեսուչ Բաքիֆ փաշան, կայսերական անձնական սպայակոյտի Ֆէրիգ Շաքիր փաշան ինչպէս նաեւ Տիգրան փաշան, Սապիթ փաշան, Տը Մարթինօ փաշան, Շէվգը փաշան, Մահմուտ Ֆէհմի փաշան, Մահմուտ Շիւքրի փաշան, Ապտիւլհալիմ փաշան ու Սայիտ պէյն, երէկ ժամ 4ին յատուկ շոգեմակոյկներով Սիրքեճի և անտի պալատական կառքերով Բ. Դուռն երթալով փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Բարձր. Ապպաս փաշա յետոյ իրեն բնակութեանը յատկացեալ ապարանքը վերադարձաւ։

—Բարձր. Խտիվն իւր հետն ունենալով կայս. թիկնապահ Վէհպի փաշան ու Թէնան պէյն և իւր հետեւորդներն, երէկ ժամ ութին շոգեմակոյկով պտոյտ մը կատարեց Վերին Վոսփորի մէջ և ժամ 10½ին իւր ապարանքը վերադարձաւ։

—Ներքին գործոց Նախարար Վսեմ. Խալիլ Րիֆաթ փաշա երէկ Բարձր. Ապպաս փաշայի ապարանքն երթալով բարի գալուստ մաղթեց Ն. Բարձրութեան։

—Բարձր. Խտիվին հետեւորդներէն Արիֆ փաշա երէկ Ն. Բարձրութեան այցելումը տարաւ Ներքին, Արտաքին, Դատական ու Եվգաֆի Վսեմ. Նախարարներուն, ինչպէս նաեւ օտար Տէրութեանց դեսպանաց առաջին թարգմաններուն։

—Առջի օր, կայս. Թանգարանին տնօրէն Համտի պէյ այցելութիւն տալով Բարձր. Խտիվին, բարի գալուստ մաղթեց։

—Բարձր. Խտիվին հետեւորդք երէկ պտոյտ մը կատարեցին Պոլսոյ, Բերայի ու Վոսփորի մէջ, ինչպէս նաեւ կղզիներու կողմը։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ.—Պոլսոյ դատաւորին վճռագիրն, որուն համաձայն եթէ այս գիշեր լուսնոյ մահիկը տեսնուի վաղը՝ և հակառակ պարագային մէջ չաբաթ օր պիտի սկսի Մուհարրէմ ամիսը՝ սաբեկլուխ արաբական 1311 թուականին, ինչպէս նաեւ Բարձր. Շէյխ Իւլ Իսլամ էֆէնտիի պաշտօնագիրը մատուցուած են Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայած է, նախորդ տարւոյն նման, Մուհարրէմ ամսոյ առաջին օրը կատարել նոր տարւոյ շնորհաւորութիւնները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Ամերիկեան դեսպան Պ. Ա. Թէրրըլ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Պարսից Շահն Աֆթապ և Ալէմտոլա պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Բ. Դրան կայս. դիւանատան առաջին թարգմանիչ Տավուտ էֆէնտիի։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ Անկելանոցի կառուցումը փութով առաջ կը տարուի։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ մեծաքանակ գումարներէն զատ, յատուկ յանձնաժողովը 500,000 դրուշի նպաստի տոմսակներ ղրկած է կառավարական պաշտօնատանց և դաւառներուն, որոցմէ ցարդ 300,000 դրուշէն աւելի գումար մը գանձուելով յանձնուած է Ներքին գործոց Նախարարութեան արկղին։ Մնացեալ մասն ալ հետզհետէ ղրկուելու վրայ է։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովը, որ պաշտօն ունի հեռագրական ու թղթատարական գործառնութիւններն աւելի կանոնաւորելու համար հարկ եղածն որոշել, երէկ եւս ի նիստ գումարուեցաւ։ Յանձնաժողովը իւր տեղեկագիրը պատրաստելու վրայ է ձեռնհաս իշխանութեան մատուցանելու համար։

—Վսեմ. Հասան Ալի էֆէնտի ծրագիր մը պատրաստել տուած է այն միջոցներուն համար որք ձեռք պիտի առնուին այս օրերս Պայազիտի և Խանքինի կողմերը տեղի ունեցած Թղթատարական անկանոնութեանց առաջքն առնելու նպատակաւ։ Այդ ծրագիր ի մօտոյ պիտի մատուցուի ձեռնհաս իշխանութեան։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. Մավրոքօրտաթօ երեքշաբթի օր արձակուրդով մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս։ Պ. Մավրոքօրտաթօ Ենիգիւղի իր ամարանոցէն ուղղակի Խէտիւիէի շոգենաւը նստաւ կայան ուղեւորելու համար։

ԿԱՅՍ. ՀՈԳԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ այս տարի անցեալ տարուընէ աւելի զգուշութիւն ըլլայ և առողջապահական խիստ միջոցներ ձեռք առնուին՝ որպէս զի հնտախտ ի Թուրքիա չմտանէ։ Բ. Դուռը՝ կայս. սոյն Իրատէն հաղորդած է Առողջապահական վարչութեան, որ իւր կողմէ հարկ եղածը գրած է որոց որ անկ է։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է որոց որ անկ է, փութով կատարել ծխախոտի մաքսանենգներու դատաստանն և առանց օրինական պատճառի յապաղմանց չենթարկել։

ՄԸՐ ԷՏՆԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ, ընդհանուր տնօրէն Օսմ. կայս. Պանքային, երէկ իրիկուն Փարիզէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ արեւելեան ճեմրնթաց կառախումբով։ Պանքային պաշտօնեայք Սիրքեճիի կայարանն երթալով բարի գալուստ մաղթեցին իրենց ընդհանուր տնօրէնին։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ.—Առողջապահական վարչութիւնն երէկ հետեւեալ երկու շրջաբերական հեռագրերն ուղղեց քարանթինայի կայաններուն.

«Որոշմամբ առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ, հինգ օրուան քարանթինա հաստատուած է Միջերկրականի սպանիական ծովեզերքէն (Ֆրանսական սահմանագլուխէն մինչեւ Պարչէնօս) եկող նաւերուն համար, յունիս 29—յուլիս 11էն սկսեալ։ Այս քարանթինան պիտի մաքրուի Քլազոմէնի, Պերութի կամ Աֆրիկեան Տրիպոլոյ մաքրանոցներէ մէկուն մէջ։ Միջերկրականի սպանիական ծովեզրի մնացեալ մասէն եկող նաւերը բժշկական այցելութեան մը միայն պիտի ենթարկուին։

«—Յունիս 29—յուլիս 11էն սկսեալ, Իտալիայէն, Ալսաս-Լօռէնէն և Եգիպտոսէն եկող նաւերը բժշկական այցելութեան մը պիտի ենթարկուին։»

ՋՐԻ ԴԵՂ.—Վեհ. Սուլթանն իմանալով որ աղքատ և անկարող անձինք երբ հիւանդանան, թէեւ թաղապետական բժիշկներու կողմէ ձրիաբար կը դարմանուին, սակայն դեղերը հայթայթելու անկարող կը գտնուին, Իւր հայրախնամ հոգածութեամբ հրամայած է որ թէ՛ տաճիկ և թէ՛ Մէհրէսէններու աղքատ աշակերտներէ հիւանդացողներուն ձրիաբար տրուին այն դեղերն որք նշանակուած են թաղապետական բժիշկներու կողմէ տրուած դեղագրերուն մէջ։ Քաղաքապետութեան կողմէ անմիջապէս պաշտօնեաներ ղրկուելով՝ ծանուցուած է թաղերու իմամներուն և Մէհրէսէններու տեսուչներուն թէ այն հիւանդներու համար որք դեղ գնելու անկարող են, պէտք է ծանուցագիր մը տան իրենց այդ վիճակը հաստատող։

ԴԱՄԸՄ ՓԱՇԱՅԻ կոյուղիները մաքրելու համար Առողջապահական Ժողովոյ կողմէ տրուած որոշմունք մատուցուած են Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայած է պէտք եղածն ի գործ դնել ժամ առաջ այդ կոյուղիները մաքրելու համար։ Այդ որոշմունք հաղորդուած են Քաղաքապետութեան մէջ կազմեալ յանձնաժողովին։

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ ՎԱՐՁՔ.—Պ. Յովհաննէս Ազարեանի եղբայրը երկու հարիւր ոսկի նուիրեր է յիսնապետ Հաճի Հասան էֆէնտիին, որ երկուշաբթի առաւօտ իր եղբայրն ազատած էր Կզլի շոգենաւէն ծովը ինկած պահուն։ Պ. Ազարեանի հայրն՝ Անտոն էֆէնտի եւս իր կողմէ գումար մը պիտի նուիրէ Հասան էֆէնտիի, իր փրկարար գործին համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ 33 թիւ շոգենաւն երէկ առաւօտ ժամ 4ին Րումէլի Հիսարի նաւամատոյցին մօտենալու պահուն ծովեզերեայ տան մը զարնուեցաւ։ Հոսանքին պատճառաւ շոգենաւը չը կրնալով մօտենալ, ջուանը խզուեցաւ և նոյն պահուն շոգենաւին ետեւի կողմը զարնուեցաւ նաւամատոյցին մօտ գտնուած տան, որուն դուռը, վարի յարկն, ինչպէս նաեւ տախտակեայ նաւամատոյցը խորտակուեցան։ Տնեցիք տանը ետեւի կողմը կը գտնուէին, որով մարդու վնաս չը պատահեցաւ։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ.—Այս աւուր Թարճիֆի մէջ կը կարդանք թէ Կարնեցի Յարութիւն Ղազարեան անուն մարդ մը վարժարանի մը ի նպաստ ըլլալու պատրուակաւ մէկ քանի մարդերէ խաբէայութեամբ դրամ հաւաքած է։ Նոյնպէս Լեւոն ու Տիգրան անուն ուրիշ երկու մարդեր ալ՝ Յարութիւնի կողմէ այդ եղանակաւ հաւաքեալ դրամներէն իբրեւ աւանդ իրենց յանձնուած մասը, իրենց անձնական պիտոյից գործածած են։ Ոստիկանութեան պաշտօնատան մէջ այդ առթիւ կատարուած նախնական քննութիւնն աւարտած ըլլալով, տեղեկագիրը յանձնուած է Դատական նախարարութեան և հարցաքննութիւնք սկսած են։

ԶՄԻՒՌՆԻԱՅ լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ Թուզի բերքն այս տարի հարիւրէն երիսուն համեմատութեամբ պակաս պիտի ըլլայ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քամպօն, յուլիս 14ի ազգային տօնին առթիւ՝ վաղն առաւօտ Բերայի դեսպանատան մէջ պիտի ընդունի գաղթականութեան անդամները։ Պ. Քամպօն երէկ իր տիկնոջ հետ Մեծ Կղզի գնաց, Բէպէքէ պաշակ չոգենաւով։

ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ատենի պատժական ճիւղը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Ահմէտ անուն ձկնորս մը, որ ոստիկան-զինուոր Շաքիր աղան գանակոծած էր՝ իւր պաշտօնի կիրառման պահուն։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ Աֆիօն-Գարահիսարի մէջ Ցակոբ ու Պօղոս անուն երկու մարդեր կռուի բռնուելով՝ Պօղոս դաշոյն մը քաշելով Ցակոբի կուրծքը մխեր է և վիրաւորեալը քիչ յետոյ մեռեր է։ Ոճրագործը ձերբակալուելով յանձնուեր է դատական պաշտօնէից։ Սպանեալը իւր տունը փոխադրուելուն երեսունէ աւելի անձինք՝ ազգական ու դրացի նոյն տունը հաւաքուեր են ընտանիքը մխիթարելու համար, սակայն սենեակը չը կրնալով տանիլ այդչափ ծանրութիւն, փլեր է։ Սենեակին բարձրութիւնն երեք մետր ըլլալով, մարդու կորուստ չէ պատահեր։

ՀՆՏԱԽՏ.—Յունիս 27 էն 28, ի Պասրա 5 դէպք ու 1 մահ։ Յունիս 28 էն 29, նոր դէպք չէ պատահած և առաջուան բռնուածներէն մարդ մը մեռած է։

—Պասրայի մէջ հնտախտի առաջին դէպքը պատահած է մայիս 26ին և ի Զէպիր՝ մայիս 31ին։ Շաթրէի մէջ մայիս 17ին հնտախտէ մեռնողներ եղած են։ Շրջակայ աշիրէթներուն հնտախտին սաստկութեանն անտեղակ՝ իրենց հիւանդները չին ցոյց տուած բժիշկներուն, որով ախտին տարածուելուն պատճառ եղած են։ Հնտախտն սկսելէն մինչեւ յունիս 5, Պասրայի ու շրջակայ գաւառացը մէջ 217 անձեր վարակուած եւ 123 մահեր պատահած են։

ՏԷՐՔՕՍ գիւղին մօտ ի նորոյ պահականոց մը պիտի կառուցուի։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Մանասդըրի կուսակալը հեռագրած է թէ յունիս 27ի առաւօտեան ժամ 2½էն մինչեւ հետեւեալ օրուան ժամ մէկ, Կէօրիւճէի մէջ տասն անգամ երկրաշարժի սաստիկ ցնցմունք զգացուելով, մէկ քանի պատեր փլեր են և մեծ մզկիթին մինարէին ծայրը մնասուեր է։ Նաեւ Այտօնաթ գաւառակին մէջ ալ յունիս 27ին երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է։

ԵՂԻՇՆԱԴ՝ Տ առեանն երեք տարուան չղթայակապ աշխատութեան դատապարտեց Օնիկ անուն սափրիչ մը, որ սպաննելու դիտաւորութեամբ զէնք քաշած էր Շապան էֆէնտիի և Միսաքի դէմ։

ՊՈՆՍՕՎԱՔԻ փաշա երէկ Սկիւտարի կողմը մինչեւ Գուզկունճուք քննական պտոյտ մը կատարելով՝ հանրային մաքրութեան համար հրահանգներ տուաւ։

ԹԻՖԹԻՖ.—Անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան նախարար Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է թիֆթիֆ արտադրող այծերու թիւն աւելցնելու համար։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութիւնն որոշած է որ յետայսորիկ շոգենաւերը կամուրջին չմօտեցած ուղեւորք մակոյկ չնստին և առայդ ծանուցումներ դրած է շոգենաւերուն մէջ։ Նաւահանգստի վերատեսչութեան կողմէ մակոյկ մը յատկացուած է հսկողութիւն կատարելու և հակառակը գործողներուն նկատմամբ հարկ եղածն ի գործ դնելու համար։

ՍԵՐԳ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ.—Սերպ կառավարութիւնը հաւաներ է այսուհետեւ ուղղակի օսմ. ձեռնհաս իշխանութենէն արտօնութիւն խնդրել՝ սերպ վարժարանաց բացման արտօնագրերն ստանալու համար, օսմ. օրինաց և կանոնաց համաձայն։ Սակայն խնդիր է օսմանեան կայսերական կառավարութենէն՝ չխակել սերպ վարժարանները՝ մինչեւ Կ. Պոլսոյ սերպիական նոր դեսպանին ժամանումը։ Այս խնդիրք ընդունուած ըլլալով Բ. Դրան կողմէ, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն հարկ եղած հրահանգները տուեր է Քոսովայի կուսակալութեան։ (Մոնիթէօռ)

ՍԵԼԱՆԻԿ-Կ. ՊՈԼՍՈՅ երկաթուղին 3 առ 100 տոկոսեր 500 փրանքնոց պարտատոմսերը պաշտօնապէս ընդունուեր են Բարիզի սակարանին մէջ։

ԱՐԿԱԾՔ.—Առջի օրն ի Եէնիգիւղ այգիի մը մէջ տղայ մը ջրով լեցուն աւազանի մը մէջ իյնալով խղդուեցաւ։

—Երէկ, Սկիւտարի նաւամատոյցէն Թուրք կին մը ծովը ինկաւ, սակայն շոգենաւին նաւաստիք անմիջապէս օգնութեան փութալով ազատեցին։

—Երէկ, Պալաթի առջեւ մավոնա մը մակոյկի մը զարնուելով, մակոյկը խորտակուեցաւ և մէջը գտնուող չորս նաւատիները ծովը ինկան։ Նաւային զինուորք օգնութեան փութալով ամենքն ալ ազատեցին։

—Պոլսոյ քարափանց ընկերութեան գործաւորներէ մին՝ Ղազար՝ երէկ խոշոր քար մը տեղափոխած պահուն ոտքը սահելով գետնին փռուեցաւ և քարն ալ վրան ինկաւ։ Ղազար երեսին ձախ կողմէն, կուրծքէն ու ծնօտէն վիրաւորուած ըլլալով, ընկերութեան հիւանդանոցը տարուեցաւ ի Թօփխանէ։

—Երէկ ի Կէտիկ փաշա տան մը մէջ տասնամեայ հայ տղայ մը ջրհորին մէջ ինկաւ, որ տասնըհինգ կանգուն խորութիւն ունէր, սակայն մայրը յաջողեցաւ որդին ազատել զաւակը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԷՐԼԻՆ, 12 Յուլիս.—Վիլհելմսհէ կայարանէն մինչեւ Պէրլինի կեդրոնական կայարանը կառախմբին մէջ կայսրն ու Զարեւիչն առանձին տեսակցեցան։ Ճաշէն ետքը չատ սիրով բաժնուեցան իրարմէ։

—Իտալիոյ գահաժառանգն ընդունեց կայսեր հրաւէրն աչնան ներկայ գտնուելու գերմանական մեծ զօրաշարժերուն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Երեկի. Ժողովոյն մէջ Հնդկաստանի խորհրդականն յայտարարեց թէ Րուբիին արժէքը 16 բէնս ոսկեդրամ որոշելով, կառավարութիւնն ուրիշ նպատակ չէ ունեցած բայց եթէ արծաթին աւելի եւս կորուստն առաջքն առնուլ։

—Արտաքին գործոց խորհրդական Սըր Էտուարտ Կրէյ յայտարարեց երեկի. ժողովոյն մէջ թէ Սամոայի (Խաղաղական Ովկիանոս) անգլ. հիւպատոսին տեղեկագրերէն կ'երեւի թէ կռիւ մը մօտալուտ է ընդմէջ Մալիէթօայի և Մաթաաֆայի։ Անգլիա մարտանաւ մը ղրկեց, Գերմանիոյ և Միացեալ Նահանգաց մարտանաւերուն հետ միանալով բարեկարգութիւնն ու խաղաղութիւնը պահպանելու։

ՓԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.—Ելմտական պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ ելմտական նախարարին մէկ պաշտօնագիրը ծանուցանող թէ Ֆրանսայի նկատմամբ որոշուած մաքսի զեղչումներ վաղուընէ ի գործ պիտի դրուին նաեւ Եւրոպիոյ ուրիշ Տէրութեանց նկատմամբ, ի բաց առեալ Գերմանիան, Աւստրիա-Հունգարիան, Հիւսիսային Ամերիկան և Բէլճիքան, որոց մաքսային դրութիւնք աննպաստ են Ռուսիոյ։

—Կայսերական Ուքազ մը կը հրամայէ որ 1891ի և 1892ի սովէն տառապեալ գաւառաց ժողովուրդներուն բացառիկ դիւրութիւնք ընծայուին իրենց փոխ տրուած գումարներն ետ տալու։ Այս տնօրէնութեամբ կառավարութիւնը կը կորսնցնէ իւր տուած 135 միլիոն րուպլիէն 70 միլիոնը։

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.—Յուլիս 1էն մինչեւ 11 Սուէզի ջրանցքէն անցնող 81 շոգենաւերուն տասնօրեայ հասոյթն եղած է 1,179,000 փրանք։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 1 Յուլիս

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Եօթ. երկիր. գով. (Միաց. Դ. Մէքի)	...	23 35
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուան յայտնեցաւ	»	23 35¼
Իէս օրին	»	23 33¼
Թանզիմաթ Օսմանեան, երէկ երեկոյ		— —
»	ժամ 5ին	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Եահուտի մին	Մէքի	54 50
	»	33
	»	22 75

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԱԿ

Օսմ. Թէ Ժենեռալ	Անգլ. Լր.	5 20
Բէլժի Ժենեռալ	» »	7 28
Պանք տը Քոնս.	» »	3 25
Օսմ. Ծխախոտ	» »	4 25
Ռէժի	Օսմ. Ոսկի	16 22
Թրամուէյ	»	575
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	»	502½
Րումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	87¾
Ռամնուի ...		52

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	դր.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 27
Անգլիական ոսկի	»	110 04
Մարք Գերմանական ոսկի	»	106 35
Խիրիզոլիւ	»	89 30
Բէլչիք	»	51 15
Րուպլի Արծաթեայ	»	8 65
Մէճ. արծաթ (տալր.)	»	107 36
Մանր արծաթ	»	103
Մէճիտիէ	»	98
Թաքիյէ	»	— —
...	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 12 Յուլիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	97 57
» » 4½ %	106 65
Օսմանեան փոխառութ. Մէքի Դ.	21 92
Օսմ. Ապահ. արժեթուղթ	493 75
Բերիօտիք Թիւրք (1890)	445
Օսմանեան երկաթուղի	87
Ռէժի բաժնեթուղթ	378 12
Պանք Օթոման	570
Բէլժիք Լիոնէզ	763 75
Իտալական Ռանթ 5 %	88 72
Եգիպտական միացեալ	502 50
Զէք Լոմպարդ վրայ	25 180
Օսմանեան ... փոխառութ.)	391 25

ԼՈՆՏՈՆ, 12 Յուլիս

Անգլ. փոխառութ.	99 18
Օսմ. » Մէքի Դ.	21 68
» » » Ա.	54 50
» » » Բ.	33
» » » Դ.	22 75
Օսմ. փոխառութիւն 1871	97 50
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆաչիս Լօն)	96 25
Պանք Օթոման	12 68
Այտընի երկաթուղի	14
Դասապայի երկաթուղի	12
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	99 87
» առանձ. (բրիվիլէժէ) 1890	— —
Տօմէնիալ (փոխառ. Թոչխա)	103 25
Հելլենական 5 %	42 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 374

ՊԵՐԼԻՆ, 12 Յուլիս

Օսմանեան երկաթուղի	88 20
Օսմ. Ռէժի	180
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 325
» Փարիզի »	80 70

ՎԻԵՆՆԱ, 12 Յուլիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123 95
» Փարիզի »	50 10
Օսմանեան Ռէժի բաժնեթուղթ	184 50
» երկաթուղի	49

ՏՈՔԹ. ՄԱԽՍՈՒՏԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԶՂԱՅԻՆ ԵՒ ՆՈՒՐԲԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Հաստատուած է ի Բերա, Շէշլի փողոց թիւ 27 (Միսք փողոցին անկիւնը), ուր կը գտնուի ամէն օր։ Զորեքշաբթի օրերը ձրի։ 647 7—10

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԵԼԵԿՏՐԱ-ԲՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Պ. տ'Առսօնվալը կը ճանչնա՞ք։

Կի տը Մօբասանը կը ճանչնաք անտարակոյս, ինչու որ հիանալի նորավէպ կը գրէր, և Պ. տ'Առսօնվալը չէք ճանչնար, ինչու որ հիանալի փորձեր ընել գիտէ ելեկտրականութեան մէջ։ Պ. տ'Առսօնվալ անանկ փորձեր կընէ, անանկ փորձեր գիտէ հնարել որոնք անհաւատալի պիտի թուէին եթէ գիտական ճշմարտութեանց անհրաժեշտ ապացուցութիւնը չկրէին, և եթէ Փարիզի Գիտական Ակադեմիոյ 3 յուլիսի նստին չներկայացուէին։

Այս փորձերը ելեկտրա-բնախօսական են։

Բառին մեծութենէն մի խրտչիք, ելեկտրաբնախօսական ըսելով պէտք է հասկնալ ելեկտրական հոսանքի առաջ բերած երեւոյթները մարդու և այլ կենդանեաց վրայ։

Առաջին փորձն է՝ ազդեցութիւն ելեկտրական հոսանքին յետ մահու. Երբ որ ջիդ մը ելեկտրական հոսանքի ենթարկուի, կը տեսնէք աչքով որ ձկտումներ կունենայ (կը կարճնայ), այս երեւոյթ ակներեւ է. եթէ ձկտումներ չունենայ, ըսել է թէ այլ եւս դադրած են ջիղի յատկութիւններն, ջիղը մեռած է։ Բայց պարզ աչօք տեսանելի երեւոյթ մը չըլլար վճիռ արձակելու. կրնայ ըլլալ որ ջիղը որ և է արտաքին նշան մը ցոյց չտայ և սակայն հոսանքին ազդեցութիւնը կայ և կը ներգործէ անոր վրայ. միմիայն աչքով տեսածնիս չկրնար բաւել։ Աննշմարելի շարժումներ, եթէ կան, զանոնք կըրնայ մատնել ձայնախօս (յատուկ գործիք մը), և նոյն խկ միօկրաֆին համար անզգալի շարժմունք կրնան տեղի ունենալ։

Պ. տ'Առսօնվալ ամենէն զգայուն գործիքը, միքրօֆօնը օգնութեան կանչեց. Միքրօֆօնը ծանօթ է ամենուն, նա կարող է հարիւրաւոր մեթր հեռուն ամենանուրբ ձայն մը, ճանճի մը բզզիւնը լսել տալ. Շնորհիւ այս գործիքին, որ փորձին համար մասնաւորապէս յարմարցուեցաւ...

...և չէք զգար։ Այդ հոսանքը, ինչպէս մագնիսը երկաթին վրայ, ձեր վրայ կազդէ հեռուէն, աներեւոյթ ազդեցութեամբ և ձեր փորին մէջ իրեն համեմատ զօրաւոր հոսանք առաջ կը բերէ։ Երեւոյթը նոր չէ, բնագիտութեան ամէն դասագրքի մէջ կը գտնէք Մակածութիւն (induction) անուամբ. ինչ որ նոր է՝ մարդու վրայ փորձուիլն է։ Եւ այդ փոխադարձ հոսանքը, կամ, գիտական բացատրութեամբ, մակածեալ հոսանքը, շրջան կը կատարէ անցնելով ելեկտրականթեղին և զայն լուսաւորելով։

Ելեկտրահան անձը ամենեւին բան մը չզգար, բայց իր մէջ շրջող հոսանք մեծապէս կազդեն նորա սննդառութեան վրայ։ Շնչառութիւնը կը զարգանայ, առաւել թթուածին կսպառէ և առաւել բնածխային թթու դուրս կուտայ։ Այս մեթոտին Պ. տ'Առսօնվալ մասնաւոր անուն մը կուտայ՝ Խոշոր-հաճախական-ելեկտրացում։

Չէ թէ միայն մարդուն, չէ թէ միայն կենդանեաց, այլ նաեւ ամենափոքր արարածոց, միքրոպներու վրայ ալ այս ազդեցութիւնը կայ։ Գործիքով խմորման միքրոպը կրնանք սպաննել, կըսէ, հեռուէն ելեկտրական հոսանք մը անցընելով։ Ուրեմն առանց ցաւ պատճառելու, առանց մեր մարմնոյն դպչելու, մեր մէջ գտնուած միքրոպները կրնանք սպաննել։ Ահաւասիկ նոր բժշկական մեթոտ մը, որ ընդարձակ ասպարէզ մ'է յառաջիկայ խուզարկութեանց։ Եթէ կըսեմ՝ յառաջիկայ խուզարկութիւնք, չատ ճիշդ չէ այս, որ դէն իսկ սկսած են փորձել մարդու վըրայ, հիւանդներու վրայ։ Ելեկտրականութիւնը որ ամէն արուեստից մէջ դեր ունի և բաւական գործածական է այժմ բժշկութեան մէջ ալ, նոր եղանակ մը, իսկ բնագիտական կարծուած եղանակ մը ահաւասիկ նորէն հրապարակ կ'ելլէ։ Պ. տ'Առսօնվալ բժիշկ չէ. այժմ կը մնայ բժիշկներու, անոր հնարած գործիքն առնել և փորձել, ուսումնասիրել, և գտնել իրեն արուեստին յառաջդիմութեան նպաստող անանկ հրաշալի երեւոյթի մը օգուտները։ Յ. Ե.

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ՄԻՋՈՑԻՆ

...

...կ'անցունէ. բայց յաջորդ օրերը կը զգայ պարապութեան ճնշումը, որ հետզհետէ աւելի ծանր, աւելի անտանելի կը դառնայ. բան մը կուզէ ընել, որով զբօսնու, որմէ հաճոյք խմանայ. չուրջը կը նայի չուտ փակած, իր գպրոցի դասագիրքերը կը տեսնէ, երեսն անդին կը դարձունէ տհաճ ծամածռումով, ու կը տխրի։

Ու օրերը, վայրկեանք այդ սքանչելի օրերը կ'անցնին ապարդիւն, ու հէք դըպրոցականը տակաւին գտած չէ միջոցը իր յոգնած ուժերը կազդուրելու, իր չարչըրկուած ուղեղը հանգչեցնելու։ Քիչ մը ցուրտ կ'ելնէ փողոցները չափչփելու կամ լեռն արեւուն տակ այրելու, և տուն կը դառնայ տժգոյն ու տխուր։ Ու կը բոլորին շաբաթները, ըղձացեալ այդ ժամանակամիջոցը քչիկ քչիկ, փոր փոր կը հատնի կը հալի, նոյն համեմատութեամբ դպրոցականին տաղտուկը չատցունելով, դպրոցական վերամուտին սեւ ուրուականը ցցուեցնելով անոր աչքին առջեւ. հիմակ ա՛լ չի խորհիր թէ ինչպէս անցունէ պարապ ժամանակը. աչուըները տնկած է՝ հեռուն, հորիզոնին վրայ երեւցող ամպրոպայոյզ այդ յորձանքին վրայ որ զգալի կերպով կը խոշորնայ, կը մօտենայ, կը վազէ ու կը հասնի վերջապէս։

Դպրոցի վերաբացումն է այդ։

Ու տեսնել թէ ի՛նչ յուսահատ, անճըրկած, վհատ կերպարանքով վարժարանին սեմէն ներս կը մտնէ աշակերտը, հիմակ աւելի տժգոյն, աւելի թոյլ, աւելի պարտասուն քան երկու ամիս առաջ, քննութիւններու չարատանջ շրջանէն ետքը։

Դասարանին մէջ, գրասեղանին առջեւ չարուած են, իրենց աչքերը տարտամօրէն պտըտցունելով դասատուին վրայ, որ, — աւելորդ է ըսել, — իր աշակերտներէն չատ զգալի տարբերութիւն մը չունի, վասն զի ինքն ալ արձակուրդի երկու ամիսներուն զբէթէ նոյն կենցաղը վարած է՝ քիչ մը աւելի աղէկ կամ, նոյն իսկ, քիչ մը աւելի գէշ։

Այսպիսի սկզբնաւորութենէ մը ի՞նչ արդիւնք կը սպասուի մինչեւ յաջորդ տարուան շրջանը։

Եթէ հետաքրքիրներ կան, որք փափագին մեր վարժարաններուն այս վիճակին մօտէն գիտակ ըլլալ, արձակուրդի մը աւարտէն ետք թող երթան օտար վարժարան մը, ֆրանսական, գերմանական կամ նոյն իսկ յունական, և պարզ բաղդատութիւն մ'ընեն և անոնց աշակերտներուն կացութեանը միջեւ եղած մեծ տարբերութիւնը մէկէնմէկ իրենց աչքին պիտի զարնէ։

...

...լանտայէն, Տանիմարքայէն, Շուէտ-Նորվէկիայէն, Հունգարիայէն, նոյնպէս Գանատայէն մէկ քանի նշանաւոր լրագրապետք ներկայ էին. Լոնտոնի Ելէքթրիքըլ Էնճինիըրինկ համալսարանէն և Անգլիոյ ելեքտրական բաժնին գնահատիչ յանձնաժողովոյ նախագահ Պ. Քօնրատ Գուգ, Լոնտոնի Պըբլիք Մէտիքըլ Ճըրնըլի ներկայացուցիչ Տօքթոր Էրնէսթ Հարթ և տիկինը, Լոնտոնի Տէյլի Քրօնիքըլ և Լոնտոնի Մօրնինկ Բօսթ էին. Աւստրալիա եւս ներկայացուցիչ ունէր. գերման թերթերու ներկայացուցիչք միւս բոլոր երկիրներու ներկայացուցիչներէն աւելի էին. գաղղիացի ներկայացուցիչներէն գեղարուեստից պաշտօնեայ Պ. Անտրիէն Բարատի. Բարիզի Ժուռնալի թղթակից Պ. Վէրտիւր տը Պաթօտէ. Բարիզի Լը Ռոթէլի թըղթակիցը, Պօրտօի Լա ժիւրօնտի թղթակիցն էին։

Իտալիայէն ներկայ էր Հէքթօր Բաթրիչի որ է անդամ Միլանի միջազգային խաղաղութեան ընկերութեան. Շիքակօի խաղաղութեան համաժողովոյ իտալական պաշտօնեան կը ներկայացնէր Տէքքիօ տը Ռօձը Միլանի Իլլուսթրացիոնէ խմբագիր բրօֆ. Քանտիանի, և Միլանի, Ֆիօրէնցայի, Նաբոլիի և Վէնետիկի նշանաւոր թերթերու թղթակիցք։ Ճապոնէն ներկայ էր Օտագա Մէնիչի շինպուն (Օտագա տէյլինիւզ) օրաթերթի ներկայացուցիչ Պ. Թէրադատօ, և Պ. Ինէհօ. միեւնոյն թերթի հրատարակիչն և արդիւոն. Ցուցահանդէսի հրատարակութեան և Լրագրութեան պետը Պ. Հէնրի եւս ներկայ էր, Շիքակօի բոլոր թերթեր ներկայացուցիչ ունէին. մէկ քանի կին թղթակիցներ ալ կային. օտար Տէրութեանց պաշտօնեաներէն ոմանք՝ իրենց քարտուղարներով, ինչպէս նաեւ Օսմանեան կայսերական պաշտօնեայ Հագգը պէյ ներկայ էր։ Կառախումբին մէջ այնպիսի հաճոյալի վայրկեաններ անցուցինք որոց յիշատակը մոռնալ չատ դիւրին չէ. այցետոմսեր կը փոխանակուէին, ձեռքեր կը թօթուէին և կը սեղմուէին. ժըպիտներ կը փայլէին ամենուն դէմքին և երեսին վրայ. ոէքթարներ կը հրամցնէին կառախումբին մէջ, երբեմն երբեմն ալ ընտիր գոնեակ. ընդհանուր համակրանք մը...

...տաւ կառախումբը մեկնած պահուն, ամեն ոք ցաւ կը յայտնէր բաժանման համար. վերջին ողջոյն մ'ալ տալով Միլվօգիի մամլոյ հիւրասիրութեան և շնորհակալութիւն յայտնելով՝ մեկնեցանք մեզ հետ տանելով անջնջելի յիշատակ մը։ Հ. Ա.

ՆԱՄԱԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷ

...

Մ. Գ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՆՈՐ
Բառարան
ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ
ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ
ԵՒ
ՀԱՅԱՏԱՌ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ
Գ. ԳԱՅԸԳՃԵԱՆ

Սոյն գործ, որ ի բաղկանայ 1070 ութածալ էջերէ, կը պարունակէ Անգղիերէնի արդի գործածական բոլոր բառերն ու անոնց համանիշներն արտասանութեամբ։ Բառարանին կցուած է նաեւ Անգղիերէնի մէջ յաճախ գործածուող համառօտագրութեանց եւ յատուկ անուանց ցուցակներ։

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ն. Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով, եւ Բերա Վալիի գրատունը։ Կեդրոնատեղին է Ցակոբեան խան Արամեան Տպարան։ 668

Գին 50 Դրշ.

MACNAMARA (ԲՈՐԹԼԱՆՏ ԿՐԱՂԻՍ)

Կը խնդրուի ճարտարապետներէն եւ շինութեանց ձեռնարկուներէն որ զգոյշ գտնուին Հալլի եւ ընկ.՝ մարքային բազմաթիւ խարդախ նմանութիւններուն դէմ եւ ճանչին ստուգել թէ տակառներն ուկից եկած են։ Ստորին տեսակ կրաղիւսներ [չիմէնդօ] կը բերեն, վրան Հալլիք պիտակ մը կը փակցունեն եւ իբր ճշմարիտ՝ կը վաճառեն զայն։

ՏԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
ԵՒ
ԳՐԱՏՈՒՆ
Գ. Պաղտատլեան

ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԱՆԳՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ԵՐԿԱՍԻՐԵՑ
Մ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Անհրաժեշտ է ունենալ այս գիրքն անգղիերէն լեզուի վարժութեան համար, որ կը պարունակէ Քերականական կանոններ, Զրուցատրութիւն, Անգղիերէնի յատուկ ոճեր, Համառօտ նամականի եւ օրինակք այլ եւ այլ թղթոց, Համառօտ բառարան Հայերէնէ յԱնգղիերէն, Նոյնն Անգղիերէնէ ի Հայերէն։ Երկրորդ Տպագրութիւն, Երես 238, կազմեալ։

ԳԻՆ 5 ՂՐՇ.

ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ՅՈՒՆԱՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ԳՐԵՑ
ՏԻՄԻԴՐԻՈՍ ՁՕԼԱՔԵԱՆ
Գին 6 ղրուշ

Կեդրոնատեղին է ՊԱՂՏԱՍԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
Սանդալճը Համամ Սոգաքի թիւ 24

ԴԱՐՈՒՍ ՄՆՃ ԳԻՒՏԸ

«Կեանքի երիտասարդացում եւ երկարացում Կօրինօ էլիքսիրով, միակ անվտանգ դարման ընդդէմ «Անկարողութեան»։ Ուղեցէք էլիքսիր Կօրինօյի վարչութենէն, Փարիզ, Ս. Լազար փողոց, թիւ 7, բացատրիչ տետրն, որ պիտի ղրկուի ձրիապէս։

Սրուակը՝ 20 ֆր. 3 սրուակը 50 ֆր.

...

ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՒ ԳԱՏԸՔԷՕՅԻ

Կը ծանուցուի՝ Վոսփորի ասիական եզերաց վրայ՝ Դանտիլլիէն մինչեւ Էրէնքէօյ եւ այս երկու գիւղերը մէջն ըլլալով՝ բոլոր գիւղերու բընակչաց թէ, «Սկիւտար եւ Գատըքէօյի Ջրի Ընկերութիւնը», Պ. Մաղնօսի եւ ընկերութեան յանձնած է «Ջրի բաշխման», վերաբերեալ բոլոր շինութիւնները։ Պ. Մաղնօսի եւ ընկերք հիմնեցին անուամբ ընկերութիւն մը կազմած են.

Մաղնօս եւ ընկերութիւն
Ընդհանուր յանձնառուք
Սկիւտարի եւ Գատըքէօյի ջրի ընկերութեան
ՋՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Վերոյիշեալ Մաղնօս եւ ընկերութիւնն միայն արտօնեալ է մայր խողովակներէ ու փոքր խողովակներէ ջուր առնելու եւ ջուրի ժամացոյցներ զետեղելու։ Ասոնք պաշտօնութիւն տուած են իրենց վարչութեան եւ կամ փոխանորդներուն կողմէ կատարուելիք բոլոր շինութեանց համար։

Վերոյիշեալ ընկերութիւնը՝ «հասարակաց թեան շահերը պաշտպանելու նպատակաւ», պիտի ընէ «ջուրի ուրիշ հաստատութեանց յանձնառուներուն կողմէ շինուելիք», ներքին շինութիւնները։ Նախապէս ճնշման փորձին պիտի ենթարկէ զայն եւ այս փորձին մէջ նկատողութեան պիտի առնուի շինուածներուն տեսակը ինչպէս նաեւ խողովակներու, ծորակներու եւ այլոց տոկունութիւնը։ «Փննութեան ծախքերը բաժանորդներուն պիտի պատկանին։ Ընկերութիւնը իրաւունք պիտի ունենայ ջուր տալու մասին զըժկամակիլ, եթէ ընկերութեան կողմէ որոշեալ ճնշման պայմաններուն չհամապատասխանեն։

Մաղնօս եւ ընկերութիւնը պիտի ծանուցանէ հասարակութեան այն միջոցներն, զորս ձեռք պիտի առնու իրեն յանձնուած շինութիւնները կատարելու համար։ 16—20

Գատըքէօյ, մայիս 1893

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Մերզիֆօնի սանճաքի ... 150,000 գրշ ... 50,000 գրշ ...

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,695,969
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,650,872

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,056,990
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան. մինչև հիմա վճարած են մինչև ցարդ տուժած ոսկին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին է։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000   ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւաց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 մեծմեծներս, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ [illegible] Ընկերութեան

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՄՓԷՐԻ

Ինչաթը աքերիեէ իչուն միւպաեա օլունմագ իւզրէ միւնագասաեա գօնուլան լիւգիւմի գատար չըրալը Ֆիլեօզ քիւ-թիւքլէրի իւէ 30,000 աուէա սանտըգլը թանթասընըն թէմուզուն 7ինճի չարշանպէն կիւնի գարարը գաթիսի ֆէրտասը 100տէ 5 թէնզիլաթը մուգարրէր օլունուտան թալիպ օլանլարըն ինչաթը աքերիեէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէ-լէրի իլան օլունուր։ Նօ. 60 2—3

Նիզամիեէ էլպիսէ անպարը իչուն 40,000 մէթրօ Լաճիվէրտ Ինկիլթէրա նէֆէր չուգասը միւպաեա օլունաճաղընտան վէ մէզքիւր չուգա թօփտան վէ եախօտ թալիպլէրին մէվճուտ մալընա կէօրէ փարչա փարչա ալընմասը ճաեիզ օլուպ թէմուզը բուժինին 7ինճի բէնչշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի միւրիւմէսի մուգարրէր օլտուղընտան օլ վէճհ իլէ իթասը ա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 61 3—3

Իքինճի օրտուի հիւմաեունուն մէվգըի միւնագասաեա վազ օլունտուղու էվ կէլ իլան օլունան էրզաք վէ սաիրէնին իթասընա թալիպ օլանլարըն չէրաիթինի անլամագ իւզրէ մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 62 3—3

ՀՐԱՇԱԼԻ ՇՕԳԵՆԱՒՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայէ և Պաթում միջև կանոնաւորեալ գնացք

«Սիրգասի» շոգենաւը յուլիս 3/15ին երեկոյեան ժամ 5ին (Ը. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ Նաւահանգիստէն դէպ ի Պաթում, հանդիպելով Սամսոն, Կիրասօն և Տրապիզոն։

«Մինկրէլի» շոգենաւը, յուլիս 6/18ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Բեռներ և սակագին [illegible]

Նաւողջէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԸՐՊՈՒԼ Ռուհանէ Միւթէ Թոան[illegible]

477

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ

Որ [illegible] կը բանին Լիվէրբուլի և Ամերիկայի միջև

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գաղալօնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավօնիա	5587	Աթլաս	2393
Սեֆալօնիա	5517	[illegible]	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէբբօ	2143	[illegible]	899
[illegible]	1876	Մորոգգօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Բալմիրա շոգենաւը Լիվէրբուլէն աստ կը սպասուի դէպ ի յուլիս 23։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Ալեքսիտոս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա

17

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն, եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօայըլ Վինտսօրի գեղը. որովհետև այս դեղ երիտասարդութեան առենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն եայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը չգտնուիր արժանացած է մօգերու միակ վերանորոգիչն է։ Անդաւալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրներու և դեղագործներու քով։

Վէրժէնիի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս ևս կը ծախուի Ռօայըլ Վինտսօրի ծախուած տեղերը։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ՇԹԱՅՆ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՈՒ

Մարդոց, Տղայոց, Կանանց, Օրիորդաց և փոքրիկ աղջկանց համար

Քարաքէօյի հրապարակը, Թիւ 20, մեծ վաճառակուն Պորսաի և Եէնի Ճամի փողոց, Թիւ 8, Թիւնէլին մօտ։ Աչնան եւ ձմրան եղանակներուն համար մեծաքանակ հանդերձներ բերուած են ՄԱՐԴՈՑ, ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

Վերջին Նորելուկի ձևերուն այնքան ճոխ և բազմազան մեկ ընտրութեամբ որ սքանչացած պիտի առնէ որչափ ընտիր ճաշակի, տեսակի և դիմացկունութեան նոյնչափ ալ հանդերձներու գնոց գերագոյն աժանութեանն կողմէ։

կանանց, օրիորդաց և փոքր աղջկանց զգեստներու ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՃԻՒՂԸ որք կը պարունակեն մեծաքանակ մանթոներ, բաճկոններ, բեըլըրիններ (ժաքօնէզ) մետաքսեայ աստառով և առանց աստառի, սուգի զգեստներ, ուղեւորութեան մանթոներ, անձրևանցիկներ, երկար և կարճ վիզիթներ, թաւշապատ և մուշտակաւոր ժաքէթներ, մուշտակաւոր ռոթոնտներ, ինչպես նաև մեծ մթերք օրիորդներու, փոքր աղջիկներու և մանուկներու համար, ամենաընտիր ճաշակով և վայելչութեամբ։

Գիները շարժման կերպով հաստատ են   354

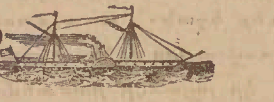

ԱՌԱՋՈՒՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

բրիտ-Էլ. Անէլեր, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍՈՒԼԻԱՆ ՈՐԴԻՔ ևլըն

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալգանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճելօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանամէր	1700
Արօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլատօ	1500
Արգօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Կրոտօ	3200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հէրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրոտինօ	2200	Հիտալկօ	5?00	Րինալտօ	3200
Պուաֆօ	2000	[illegible]	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	3600	[illegible]	1200	Րօմէօ	3500
Գէլլօ	2600	[illegible]	5000	[illegible]	3500
Գալիէնօ	4500	[illegible]	1800	[illegible]	4000
Դամէօ	2100	[illegible]	2000	[illegible]	6200
[illegible]	2000	[illegible]	1500	[illegible]	2000
Դօմօ	2700	[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	5000	Լէօ	2000	[illegible]	4300
Գիլօ	5500	[illegible]	4500	[illegible]	3000
[illegible]	3400	[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	2500	[illegible]	1500	[illegible]	2800
[illegible]	2500	Մար նէօ	4300	[illegible]	900
[illegible]	4800	[illegible]	6500	[illegible]	5000
[illegible]	2100	Մինօ	2000	[illegible]	5000
[illegible]	2600	[illegible]	3100	[illegible]	3600
[illegible]	3000	[illegible]	3000	[illegible]	1000
[illegible]	3200	Օրլանտօ	5000	[illegible]	200
[illegible]	2600	Օթէլլօ	5000	[illegible]	200
[illegible]	800	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	700	Օգգօ	2000	[illegible]	120
[illegible] Մտնաւք					5000
[illegible] Մտնաւք					8000
[illegible] Մտնաւք					8100

[illegible]

Դիմել առ Ֆ. ՀՈՒԶ ԵՒ ՌԻՃՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմթ խան, Ղալաթիա

604

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տոքթ. Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այ բեղի՝ որ անխափան բաղադրութիւն մի է զանազան տենդերու, է զանազան և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայէն կամ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ զօրութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արգեանցը, զօրեղ գիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներ յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անտեսանելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորում. որոց աւ անուններն նշանաւոր է. ջերմ և սարսուռ, թաքուն ջերմ պարբերական ջերմ, ընդհատեալ ջերմ մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ մահացու նիւթով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակերէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այս թունաւոր նիւթոց կամ [illegible] ազդեցութիւնք զորս կը գտնէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ապահով անվտանգ և անխափան է և զօրաւոր, միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և Ընկ. Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։   614

Արտօնատէր   Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՔԻՐԽՆԸՐ ԵՒ ԸՆԿ. ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ
Ի ԼԱՅՓՑԻԿ—ՍԵԼԼԸՐՀԱՈՒԶԷՆ

Կը շինէ Ցորեն Մաղելու մեքենայ

ՍՂՈՑ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐ ԵՒ ԳՈՐԾԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ՓԱՅՏ ՏԱՇԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՈՒՂՂԱՁԻԳ ՍՂՈՑ

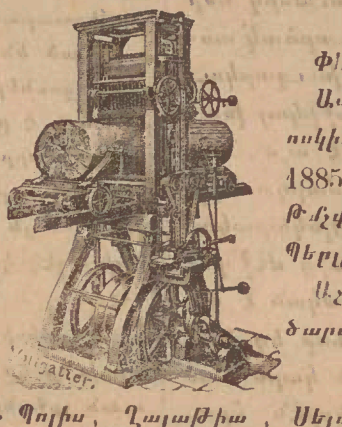

ՇՐՋԱՆԱՁԵՒ ՍՂՈՑ

Մեքենայք՝ ատաղձարանաց համար, կահկարասիի գործարանք, դրամարկղի գործարանք, սղոց մեքենայք, երկաթուղեաց մեքենայք, եւն. եւն.

Գործարանը 22 000 է աւելի մեքենայ մատակարարած է։

ՓԱՅՏ ՇՂԿԵԼՈՒ ՄԵՔԵՆԱՅ

Ամենաբարձր աստիճաններ և ոսկիէ չքանշաններ, Անվէրս 1885, Բորթօ Ալեկրօ 1881, Թօքվար 1891, Մելպուռն 1888, Պերլին 1889։

Աշխարհի ամենէն մեծ գործարանը։

Էռնէսթ Քիրխնըր և ընկ. Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Սելանիկ խան Թիւ 13 ընդ տնօրէնութեամբ ճարտարապետ Պ. Սըրինկհօլցայի   101

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանաց և Ջղային ու Ոսկրային գրութեանց կազմութեան և զարգացման յայտ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թուլախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորլուծութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վտտութեան, Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթօր Հիւկօ փողոց. 14—ԼԻՈՆ   438

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ՊԱՍԷԼԱ Ղալաթիա, Մումխանէ, Թիւ 86. փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑՒՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան Երթեւեկութիւնք

Կ. 28/10 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 9ին յետ միջօրէի։

Կ. 29/11 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը. ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէանի ճամբով,

Կ. 30/12 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Կ. 30/12 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչև Բաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Կ. 1/13 Օտեսայի սուրհանդակ. ժամ 9ին յետ միջօրէի։

Ազդ — Յունիս 29/11, երկուշաբթի օրը կ. պոլսէն դէպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող սուրհանդակ Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպի Թրիբոլի Պէյրութ, Եաֆա, և Բօր-Սայիտ դարձով չուելու։   605

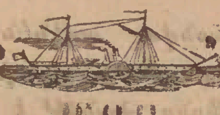

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
[illegible]	4200	[illegible]	3000
Թէպէս	4000	[illegible]	3000
[illegible]	4000	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	3000
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	800
[illegible]	3250	[illegible]	700

Մորիտեիա շոգենաւը դէպ ի յուլիս 6ին Լիվէրբուլէն աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹԹԱԼ և Ընկ. Ռեիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
Կ. [illegible] Լիվէրբուլ

292

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1893, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ (Առաւօտ / Իրիկուն), ժ. վ.

	8	62	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
Կ. Պոլիս	6 10	6 30	7 00	7 30	8 56	9 27	10 ...	10 30	11 ...	11 45	1 30	2 ...	2 34	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 33	6 7	7 30	7 45
Գում-գափու	6 20	6 46	7 09	7 42	9 05	9 37	10 11	10 39	11 09	11 55	1 41	2 9	2 44	3 10	4 11	4 43	5 11	5 43	6 11	6 44	7 07	7 46	7 54
Եէնի-գափու	6 24	...	7 13	7 46	9 0	9 41	...	10 43	...	11 59	1 45	2 13	2 48	3 14	4 15	4 47	5 15	5 47	6 15	...	7 11	...	7 58
Տաւուշ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 30	...	7 19	7 52	9 15	9 47	...	10 49	...	12 05	1 51	2 19	2 54	3 20	4 21	4 54	5 22	5 54	6 22	...	7 17	...	8 4
Եէտի-գուլէ	6 35	7 04	7 26	8 10	9 20	9 52	10 20	10 54	11 18	12 09	1 57	2 2	3 ...	3 33	4 27	5 ...	5 28	5 59	6 29	6 53	7 22	7 58	8 7
Մագրիգիւղ	6 49	7 18	7 41	8 22	9 32	10 03	10 32	11 05	11 30	12 09	2 10	...	3 13	...	4 40	5 14	5 44	6 10	6 45	7 4	7 34	8 12	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 32	7 51	8 32	9 42	...	10 42	...	11 44	12 19	2 20	...	3 23	...	4 50	...	5 54	...	6 56	...	7 44	8 22	...
Քիւչիւք Չէք.	...	7 42	...	...	...	...	...	...	11 54	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ (Առաւօտ / Իրիկուն), ժ. վ.

	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	61	
Քիւչիւք Չէք.	5 53	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12 45	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 07	...
Այ Ստեֆանօ	6 05	7 02	...	...	8 11	8 52	9 53	...	10 53	...	...	12 57	...	2 58	...	3 55	5 01	...	...	6 27	...	7 2	8 01
Մագրիգիւղ	6 17	7 16	7 40	...	8 25	9 06	10 06	10 40	11 05	11 29	12 40	1 1	...	3 11	...	4 04	5 14	5 42	6 15	6 43	7 11	7 44	8 14
Եէտի-գուլէ	6 33	7 28	7 55	8 12	8 38	9 19	10 19	10 53	11 17	11 42	12 52	1 23	2 27	3 24	3 54	4 25	5 30	5 53	6 31	6 54	7 35	8 07	8 30
Սամաթիա	6 37	7 33	...	8 16	...	9 24	10 24	10 57	11 21	11 46	12 57	1 28	2 31	3 29	3 58	4 29	5 34	6 02	6 35	6 58	7 38	...	...
Տաւուշ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գափու	6 43	7 39	...	8 22	...	9 30	10 30	11 03	11 27	11 52	1 03	1 34	2 37	3 35	4 04	4 35	5 40	6 08	6 41	7 04	7 43	...	...
Գում-գափու	6 48	7 44	8 04	8 28	8 48	9 35	10 38	11 08	11 33	11 58	1 08	1 38	2 42	3 41	4 08	4 39	5 46	6 11	6 45	7 08	7 53	8 23	8 39
Կ. Պոլիս	6 56	7 52	8 12	8 36	8 56	9 43	10 46	11 16	11 41	12 06	1 16	1 46	2 50	3 49	4 16	4 47	5 54	6 22	6 53	7 16	8 01	8 32	8 47

Բոլոր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք 61 և 6 Թիւ կառախմբերու մէջ միայն կը կառուին
Ցնոր տնօրինութիւն, Թիւ 8. 9, 10. 13, 38, 41, 42 և Թիւ 45 կառախումբերը միայն վայրկեան մը կանգ պիտի առնուն ի Զէյթուն-Պուռնու.   1

ԼՈՒՆԻՕՆ L'UNION

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձերի ապահովագին (Բէտ)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	» 160,570,000

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կեդրոնավայրն, Վանք փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ   607

Պ. Պ.
Ա. Տ'ԷՅՅՇԹԱԼ, [illegible] երեսփոխան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսայի Հարաւային Երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ եղբարց Դրամատանէն, Նախագահ «Բարիզ-Լիոն-Մէտիթերրանէ» երկաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. Կայս. Պանքայի, ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։
Թ. ՕՏԵՆՈՒ, Նախկին դրամատէր, Նախագահ Պէլճ. Մոնթանեի և Լէրնայքի ածխահանաց ընկերութեան։
ՀԻՐՍԷԼ, Նախագահ Մէյիւզինի Ազգային Ապահովագրական ընկերութեան։
Պ. Պ.
Ս. ՃԷՅՄՍԸՆ, Հօթինկէր և Ընկ. դրամատանց տանէն։
Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին նախագահ ՍԷՆԻ Առեւտրական Դատարանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց։
Հ. ՄԻՐԱՊՕ, Միրապօ Բաքար, Բիւրարի և Ընկ. դրամատանց տանէն։
Ա. ԹԻՒՐՆԷՅՍԸՆ, Լանոէ երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ։
Ա. ՎԼԷՐՆ, Վլէրն և Ընկ. դրամատանց տանէն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆրանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքայի։

ԴԷՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ՇԱՐԼԸ ՌՕՊԻԸ. Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ; Պօլօն Փ. ՍԸՌԻԶ, Նախկին ելմտական քննիչ, ՓՈԽ-ՏՆՕՐԷՆ
ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ԱԼՊԵՐ ՖՈՅ. Տնօրէն; ԼՕՓԷՆ ԼԸ ՍԷՆ, Փոխ-Տնօրէն

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
Կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան գրասենեակք ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, Ղալաթա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտօ Պանգայի դիմաց, Նրամեան խան, Թիւ 2